

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 13 d'abril del 1933

SUMARI

*A les cinc i cinc minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys.
Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.*

Ordre del dia:

Prec del senyor Riera al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques sobre l'endegament del riu Llobregat. Altre prec del mateix senyor Diputat als senyors Consellers d'Agricultura i Economia i de Sanitat, referent a la cria del bestiar porcí.

Intervenció del senyor Rossell i Vilar.

Respostes dels senyors Consellers d'Agricultura i Economia i de Treball i Obres Públiques.

Manifestacions del senyor Serra i Moret, al qual contesta el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

Rectificació del senyor Conseller d'Agricultura i Economia.

Continua la interpel·lació sobre l'atur forçós.

Segueix el seu discurs d'ahir el senyor Ruíz i Ponseti.

Li contesta el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

Es suspèn la discussió.

El senyor Conseller Delegat interessa unes rectificacions en el seu discurs d'ahir, d'unes xifres i d'un afegit referent a les autoritzacions.

Declaració de l'honorable senyor President.

Discussió del dictamen de la Comissió sobre la Proposició de Llei relativa a la pròrroga del mandat dels Regidors.

Discurs del senyor Comorera.

Resposta del senyor Simó i Bojarull, per la Comissió.

Rectificacions dels senyors Comorera i Simó i Bojarull.

Intervenció de l'honorable senyor Conseller Delegat.

Rectificacions dels senyors Comorera i Pi i Sunyer.

Es rebutja la Proposició de Llei presentada com a vot particular per la Minoria socialista, amb els vots a favor dels senyors Diputats d'aquesta Minoria.

S'aprova el dictamen.

Es presenta una proposició, signada pels senyors Serra i Hünter, Tauler, Casanoves, Andreu, Farreres i Duran, Battestini, Josep Companys i Soler i Bru, demanant que, en commemoració de la proclamació de la República espanyola, la Mesa, juntament amb una comissió de senyors Diputats, visiti

l'honorable President de la Generalitat; que l'honorable senyor President de la Cambra saludi i felicitï telegràficament a S. E. el President de la República, i que les sessions d'aquest Parlament no es reprenguin fins dimecres vinent.

El senyor Tauler defensa la proposició, i li contesta el senyor Conseller Delegat.

Resta aprovada la proposició.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a les vuit i cinc minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc i cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Al banc roig hi ha els senyors Conseller Delegat i Consellers d'Agricultura i Economia i de Treball i Obres Públiques.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

L'endegament del Llobregat; la cria del bestiar porcí

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Riera.

El Sr. RIERA: Senyors Diputats: Es per a fer un prec al meu estimat amic el Conseller d'Obres Públiques, senyor Casals. És un prec que, malgrat que en aquests moments de convivència republicana extremi la nota del traspàs de serveis, es veurà fet amb la major bona intenció, perquè jo no faré com aquells que no desitgen el traspàs i diuen que triga de venir. Aquest prec que vaig a dirigir al meu estimat amic el senyor Conseller d'Obres Públiques, és per posar en coneixement d'ell i de la Cambra, que en els darrers aiguats que hi va haver, moltes de les terres del riu Llobregat foren arrossegades per les aigües; eren terres verges, terres bones. Jo, és clar que sé en aquests moments, suposo, el que em contestarà el meu amic el Conseller senyor Casals; ens dirà que no tenim el traspàs de serveis fets per a poder exigir a aquells propietaris aquelles coses d'ordre legal. Perquè el riu, no solament s'ha emportat terrenys sinó que, a més, s'ha emportat uns arbres, i s'ha emportat unes plantes, de manera que hi han perdut el propietari i l'arrendatari. Jo crec que seria una cosa de molta necessitat que ens preocupéssim que aquest riu Llobregat, que quan fa tempestes en les altes muntanyes dels Pireneus, al baix Llobregat es reben unes conseqüències lamentables per a la riquesa del país, jo crec que, per mitjà del Govern de la Generalitat de Catalunya i del senyor Conseller d'Obres Públiques, s'hauria de mirar de posar-hi el remei necessari, ja que en surten perjudicades les terres i els planters; o sigui fer les fortificacions que s'han de fer perquè les aigües no s'emportin aquells terrenys, obligar als propietaris, quan menys de moment, per tots els mitjans que pugui haver-hi, a què facin aquestes obres de referència.

A més, un cop fet aquest prec, en faré un altre, amb permís de la Presidència, al senyor Conseller d'Agricultura. Crec que aquest prec podria ésser dividit en dos, al senyor Conseller d'Agricultura i al de Sanitat, que no és aquí. Consisteix en dir al meu amic senyor Conseller d'Agricultura, que a Catalunya — i crec que el meu amic Rossell i Vilar podria dir-nos-en moltes coses — en la cria de la ramaderia porcina hi ha dues coses fatals: la una és la pesta, l'altra és el «mal roig». Ambdues coses fan que els pagesos que acostumen a criar un o dos porcs pel servei de la casa durant l'any, aviat ho tenen solucionat. Si se'ls ha mort el porc, no en crien. Jo crec que la Generalitat s'hauria de cuidar d'obligar als Ajuntaments, per mitjà dels Inspectors veterinaris, a què tots els porcs es vacunessin en forma que quan arribés un porc a l'escorxador es pogués demostrar amb una mena de cédula, de certificat, que havia estat vacunat. Aquest règim de vacunació dels porcs aniria en definitiva en favor de la riquesa del nostre país. A més, passa que amb això, inclús, hi ha l'encariment, o sigui que tot el que fa referència al consum per part nostra, és paga als mateixos preus. Abans, tot el que consumien els porcs eren dos o tres coses, o sigui despulles, farinaces, segonet, ordi, etc., etc., i els pagesos ho venen gairebé a la meitat més barat del que ho venien, i no obstant el consum del porc, o sigui el consum del porc adquirit a la botiga, es ven al mateix preu que abans. Això en definitiva és una riquesa que es deixa de crear en aquest país, i en ordre a aquesta riquesa ens haurem de fiar de l'exportació d'altres terres. Pel dit, crec que si aquí hem d'anar a què no es morin els porcs en la forma que acusa avui la mortalitat en la població porcina de la nostra terra, hem de procurar que no existeixi el «mal roig» i la pesta porcina, que són en definitiva epidèmies fàcils d'evitar donat l'estat actual dels coneixements científics. Posant remei a aquestes epidèmies, podríem tornar altra vegada a criar els porcs amb garanties d'utilitat i tots podríem gaudir dels beneficis que d'això se'n derivaria.

El Sr. ROSSEL I VILAR: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rossell i Vilar.

El Sr. ROSSEL I VILAR: He demanat la paraula, senyors Diputats, per a manifestar que s'està treballant precisament en ordre a les qüestions o al problema a què el senyor Riera acaba d'alludir. Precisament es troba en l'actualitat a Barcelona el Professor Ganselsmayer, que ha vingut per a estudiar aquestes malalties que tants

d'estralls causen en la població porcina, especialment la malaltia anomenada pesta porcina i que ha sigut la causa de què la població porcina de Catalunya hagi minvat en més del 60 per 100, determinant la misèria de gran nombre de pagesos i de molts criadors de porcs. El Professor Ganselsmayer s'ha posat en contacte amb els serveis de ramaderia de la Generalitat i s'han començat ja els treballs, que seran una repetició dels que ja ha realitzat el professor Ganselsmayer a Iugoeslàvia i a Polònia, i d'aquells, que també està cridat, requerit, que farà a Alemanya, a fi de desenvolupar una campanya contra la pesta porcina. S'han començat, com dic, els treballs i aquests treballs són una esperança, són una garantia que es podrà evitar mitjançant la vacuna.

Hi ha una qüestió que també ha preocupat fonament el Departament d'Agricultura de la Generalitat, i és la qüestió del segur del bestiar. No hi ha dubte que el bestiar, per raó de la seva propensió a emmalaltir, planteja en moltes ocasions un vertader problema al pagès, problema que pot quedar resolt a base d'un règim d'assegurances. El fet és que el bestiar, sigui de la classe que sigui, cada vuit o deu anys és causa de perjudicis per als pagesos; i per a evitar aquests perjudicis l'oportú és establir el segur del bestiar, primerament voluntari, i després, si és precís, obligatori. D'aquestes qüestions, se n'ha ocupat el Consell d'Agricultura, Ramaderia i Boscos, del qual jo formo part. En aquestes qüestions, com pot veure's, la Generalitat és previsor a estudia amb gran atenció tots aquests problemes en relació amb un règim d'assegurances, a fi que aquests estudis i treballs cristalitzin en realitat dintre de poc temps. Però, com tots sabem, ens veiem obligats a moure'ns en una gran estretor econòmica, i això fa que totes aquestes qüestions no hagin tingut cap realitat. Les qüestions de sanitat són complexes i de gran envergadura, però se'ls està donant l'estructura convenient en el Departament de Sanitat. I, per a acabar, direm que els fets que assenyala el senyor Riera són fets que es poden subsanar amb facilitat i no s'ha de dubtar que se'ls donarà la solució corresponent.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Agricultura.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Senyors Diputats: La intervenció del senyor Rossell i Vilar, en realitat excusa en absolut la meua intervenció; però com a acte de cortesia em crec obligat a fer unes breus manifestacions. Ja fa bastant temps, i precisament a conseqüència de l'estat de coses a què s'ha referit el senyor Riera respecte a la malaltia que ha aïtat la nostra població porcina, sent una constant preocupació el servei d'Agricultura i Ramaderia, l'objectiu principal del qual s'encamina d'una manera tradicional, més que altra cosa, a fomentar la riquesa; però en el referent a la salubritat de la ramaderia, són atencions que cauen de ple dintre de l'esfera del Departament de Sanitat. I en aquest sentit, jo traslladaré amb molt de gust al senyor Conseller de Sanitat el prec que acaba de fer el senyor Riera. Però puc avançar al

senyor Riera i a la Cambra que l'actuació de la Generalitat en aquest sentit no pot tenir encara, per no ésser moment oportú, la deguda trajectòria, per la raó de què abans d'intensificar la campanya, hem cregut que era convenient estudiar a fons la qüestió sanitària que es relaciona amb la ramaderia, i en aquest cas concret, amb la raça porcina. I a tal efecte es porta a cap un estudi a fons del «serum» específic per a evitar la propagació de la pesta porcina, que és precisament la malaltia que tants d'estralls ha ocasionat a aquest bestiar. Sembla que aquest «serum-vacuna» està ja en un estat científic i compta amb una opinió favorable en gran nombre de països d'Europa; però, de totes maneres, s'han pres altres mesures a part de les de l'ordre científic, s'han pres mesures des del punt de vista pràctic; i mentre que no comptem amb totes aquelles garanties d'èxit que considerem indispensables perquè una actuació o una campanya com la que aquest problema ens planteja, la Generalitat ha cregut que no és arribat el moment oportú de donar-li publicitat. Però tota vegada que la pregunta del senyor Riera posa en actualitat aquest tema, jo no tinc inconvenient en fer-li aquestes manifestacions i dir que en l'actualitat s'està treballant en els laboratoris, per vies d'assaig, per a introduir l'aplicació d'aquest «serum». I una vegada nosaltres tinguem aquella assegurança de què, efectivament, es tracta d'una cosa seriosa i de profit, prendrem les mesures perquè pugui arribar aquest producte a mans de tots els pagesos i emprendre la repoblació de la raça porcina.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Senyors Diputats: Com ja ha deixat entreveure el senyor Riera, l'afer del riu Llobregat correspon avui encara a l'Estat, i, per tant, no és de la nostra missió. No obstant, prometo que en el que respecti a les zones afectades i que corresponguin a la Generalitat, s'enviarà un tècnic per tal que faci una inspecció, i es procedirà en conseqüència.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Riera, per a rectificar.

El Sr. RIERA: Per a donar les gràcies als senyors Consellers de Treball i d'Agricultura, que han exposat d'una manera clara les intencions del Govern de la Generalitat per tal d'acabar amb la pesta porcina. Sé que es farà el que es pugui respecte d'això, però insisteixo en què es faci com més aviat millor, perquè nosaltres creiem i estem plenament convençuts que s'han de portar a terme les mesures corresponents de la manera més ràpida en bé de la riquesa del país.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: Amb el permís de la Presidència.

El Sr. PRESIDENT: El té la V. S.

El Sr. SERRA I MORET: Solament per a referir-me a la part del prec del senyor Riera, relatiu al baix Llobregat. I encara que el senyor Conseller hagi contestat que aquests serveis no estan traspasats a la Generalitat, hi ha una gran quantitat d'estudis fets per part del Servei d'Obres Públiques de l'Estat per tal de resoldre aquest problema, i si l'Estat no l'ha

resolt encara és, segons tinc entès, per la resistència que ha trobat entre els propietaris, cosa que crec jo que el Conseller d'Obres Públiques podria en certa manera solucionar, anticipant-se a aquest traspàs de serveis i fent algunes gestions per tal que els estudis que ja té fets l'Estat tinguin una efectivitat pròxima, ja que no solament es resoldria un problema necessari, sinó que, a més, ens previndria contra aquelles calamitats derivades dels freqüents desbordaments del riu Llobregat; i seria sensible que davant d'una cosa que es pòt preveure i remeiar-se, no s'actués per la resistència dels propietaris, als quals fins ara l'Estat no ha demanat que paguin més que el 25 per 100 de les obres, i encara atorgant-los-hi el termini de cinquanta anys. De manera que, com que es tracta de la riquesa específica de Catalunya, seria molt convenient que el senyor Conseller d'Obres Públiques prestés atenció a aquest afer i volgués des d'ara prendre aquelles mesures que fossin necessàries per tal de convèncer els propietaris a què posin en pràctica aviat aquestes obres que han de resoldre un dels problemes més vitals per a Catalunya.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Recollint les manifestacions que acaba de fer el senyor Serra i Moret, he de dir que les agraeixo moltíssim i que prometo fer totes les gestions que siguin necessàries dintre de les atribucions que tinguem nosaltres i fer-ho tot, si jo estic al Departament, quan s'hagi fet el traspàs del servei d'Obres Públiques.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Pot parlar la V. S.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Per a rectificar referint-me a una pregunta del senyor Riera, perquè a la pagesia podria tenir certa repercussió. He de fer observar que no es tracta, en el que jo he explicat, de simples intencions, sinó de coses que estan ja en vies de realització. No es tracta, doncs, d'un Projecte, sinó que s'està estudiant d'una manera efectiva l'aplicació de la medicació específica a la pesta porcina.

Continuació de la interpel·lació sobre el problema de l'atur forçós

El Sr. PRESIDENT: Continua l'ordre del dia. El senyor Ruiz i Ponseti té la paraula per a reprendre les seves manifestacions sobre el problema de l'atur forçós.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: He de començar per a agrair al senyor Conseller de Treball la seva presència en aquest debat, perquè això ens permetrà abreujar la nostra discussió entorn d'aquest punt.

Havíem quedat ahir en el moment en què pretenia demostrar que realment el problema de l'atur forçós és immens a tot el món, i té una importància relativament petita actualment, a la nostra terra, però té una importància en potència molt gran, ja que hi ha el perill que esclati amb

molta intensitat, tan aviat com els petits patrons es convencin que no anem de cara a la solució, sinó que anem de cara a l'agreuiment del problema, deixant de retenir als seus tallers els homes que avui hi tenen en un règim de treball reduït, d'un horari i jornals també reduïts. En aquest punt varem aturar la nostra discussió referent al problema de l'atur forçós. I deïem que l'única solució lògica, l'única solució natural que es veia a l'assumpte, era l'excés de producció, ja que l'excés de producció és la sobra d'homes en la vida del treball. Hi ha al món un nombre d'homes determinat disposats a treballar en forma determinada i un nombre d'assalariats que no considerem moral eliminar-los per consumpció, eliminar-los per gana. És evident que el treball que cal fer s'ha de repartir equitativament entre tots els treballadors. Si sobren treballadors és que cada un dels que treballen treballa més del que normalment hauria de treballar, i, per tant, hem de reduir, per a solucionar el problema, la jornada de treball.

Aquesta fonamentació del problema purament logística, malgrat de què jo la cregui evident, no m'atreviria a propugnar-la com a solució immediata, com a solució definitiva, si fos un criteri personal, encara que fos un criteri de Partit. Però és avui un criteri que està acceptat generalment d'una manera unànime a tot el món, i jo, que no em fio gaire de les meves pròpies afirmacions ni de les meves pròpies deduccions, prefereixo recolzar-ho en testimonis aliens. Tinc, entre altres, uns acords que tots vosaltres ja coneixeu, que són unes suggerències donades per una conferència sobre l'atur forçós, celebrada a la nostra ciutat. Ja vaig dir ahir que aquest precisament era el motiu de la meua intervenció abans de què es vagi a un debat general al voltant del Projecte de Llei presentat pel Govern; però la primera consigna d'aquesta conferència obrera, la més fonamental, diu «jornada de sis hores sense rebaixa de salaris». Aquesta és una de les primeres manifestacions pràctiques que s'han donat en la nostra terra; però com que aquesta conferència era de caràcter obrerista, i, per tant, estava integrada principalment per entitats de caràcter sindical i alguns Partits polítics, tots ells de caire socialista, podria ésser rebutjat aquest testimoni i podria ésser dit que és una solució partidista. Amb data més recent, dintre del mes de febrer de l'any que correm, una entitat de caire absolutament cavernícola, la Unió Catalana d'Estudis Polítics i Econòmics Socials, que no és més que un nom donat a la joventut de la Lliga Regionalista — joventut relativa, naturalment —, va celebrar una conferència també per a estudiar el problema de l'atur forçós. Es van presentar en aquella conferència diferents pensaments i es va arribar a una sèrie de conclusions. Jo només em vull fixar aquí en una de les conclusions que fa referència concreta al problema que estem debatent. Va ésser una ponència presentada per un senyor que es diu Lluís Ferrer i Jaume i la ponència es titulava «La reducció de la setmana de treball i la seva influència en el problema de l'atur forçós». Doncs bé, en el paràgraf segon de les conclusions d'aquesta ponència, titula l'atur tecnològic conseqüència auto-

màtica de la racionalització i de la maquinització, i diu aquest senyor Ferrer el següent: «Creu el conferenciant que sempre i quan existeixi una diferència de ritme entre producció i consum, serà una realitat aquest atur. Des d'un punt de vista teòric, sols pot contribuir a la seva desaparició una reducció de la durada del treball, sense disminució de salaris, per tal que els beneficis de la maquinització siguin gaudits també, és a dir, compartits per la massa consumidora i de manera tal, que no quedant rebaixat el seu nivell de vida, és a dir, el seu poder adquisitiu, no senti dèries infantils de destrucció de l'actual civilització.» És evident que potser l'interès suprem d'aquesta ponència siguin les últimes paraules del paràgraf que acabo de llegir, és a dir — com una espècie d'assegurança de vida del patronatge —, aquest perill de què les classes treballadores famèliques, de què les classes treballadores que no troben ocupació, que no trobin un salari corresponent a aquesta ocupació, sentin dèries infantils de destrucció de l'actual civilització. L'actual civilització s'entén aquí amb els drets innegables del patronatge que absorbeix per a ell tots els guanys de la producció. Amb un caràcter més general, és a dir, fugint dels dos extremismes extrems, diríem, del cas de la conferència obrera celebrada a Barcelona i el cas d'aquesta conferència d'Unió Catalana, que gairebé en podríem dir una conferència patronal, perquè d'obriers autèntics no n'hi havia cap, hi ha una conferència de caràcter mixta, la més important de les celebrades últimament, que és la conferència preparatòria tripartita sobre la reducció de la jornada de treball celebrada recentment a Ginebra. En aquesta conferència hi estaven perfectament equilibrats els elements obrers, els elements patronals i els elements representants dels Estats, i una de les conclusions a què es va arribar, conclusió que en la seva redacció expressa el llenguatge aquest gairebé diplomàtic que s'usa correntment en les conferències de Ginebra, és d'una tímidesa que jo en diria inaudita, però que deixa veure el veritable pensament de la conferència a través d'aquell llenguatge diplomàtic. Diu com segueix: «Després de conèixer els diversos arguments exposats en pro i en contra d'una reducció de la duració del treball, declara que aquesta reducció és un dels mitjans que pot disminuir l'atur i decideix, en conseqüència, examinar les qüestions de detall plantejades per l'Oficina Internacional del Treball en les conclusions del seu informe a fi d'arribar a un acord, en el pla internacional, segons modalitats d'aplicació determinades, de manera que sigui possible el manteniment del nivell de vida dels assalariats.» És a dir, que no tenint aquesta conferència tripartita atribucions per a arribar a un acord definitiu, expressava ja l'opinió unànime de la conferència de què la reducció de la jornada de treball era l'únic mitjà eficient per a resoldre el problema dels sense feina. Com que abans, fonamentant-ho d'una manera purament logística, havíem considerat evident aquesta solució, aquests testimonis aliens no fan més que suportar el nostre punt de vista.

Ja d'una manera més solemnia, perquè fa referència a un Estat importantíssim que encarrega a

uns tècnics especialitzats l'estudi a fons del problema, el President Hoover, als Estats Units, encarrega els tècnics que considera més especialitzats de la seva terra que li presentin una ponència per a resoldre el problema de la manca de feina. Aquests tècnics especialitzats presenten al President Hoover, quan encara durava la seva Presidència, un dictamen lluminosíssim, en el qual arriben a la mateixa conclusió de què abans us parlava i què, traduït literalment un dels paràgrafs més essencials, diu que: «Consideren la necessitat de modificar inclús l'estructura de l'organització nacional, i d'augment el poder adquisitiu dels treballadors, reconeixent la conveniència d'adoptar una setmana de treball de trenta hores — cinc dies de sis hores — amb l'objecte d'assegurar un millor repartiment de la mà d'obra.» És a dir, aquests tècnics especialitzats, nomenats pel President Hoover, no solament preconitzen la jornada de sis hores, tal com nosaltres hem preconitzat aquí, sinó que demanen que la setmana al mateix temps sigui reduïda a cinc dies.

Molt recentment — fa només tres o quatre dies — hem pogut llegir tots a la premsa diària un telegrama rebut de Washington que diu que el Senat americà acaba d'adoptar amb caràcter legal la jornada de trenta hores. Jo no he rebut cap correspondència posterior que confirmi, que aclari o que doni més extensió a aquesta referència telegràfica, que tindria una importància extraordinària si es confirmés d'una manera exacta, tal com ho deia el telegrama, que ha estat adoptada la jornada de trenta hores setmanals amb caràcter legal; però encara que no hagi estat així, com que el que ens interessa és la fonamentació lògica del problema, ens basta el dictamen unànime dels tècnics economistes, els tecnòcrates que en diuen allí, nomenats pel President Hoover, per a fonamentar a bastament, d'una manera força definitiva, les nostres conclusions.

Es evident que enfront d'aquestes posicions dels economistes, dels tècnics imparcials, dels que no hi tenen res a perdre, en una paraula, en què sigui modificada la jornada del treball, hi ha una posició d'origen purament teòric de la classe patronal, que defensa el que la jornada de treball sigui sempre el més llarga possible. Sabem tots que la classe patronal no fa mai objecte de discussió aferrissada tot el que sigui diferències de salari; les diferències de salari, quan són unificades dintre una mateixa indústria i dintre un mateix país, la classe patronal no hi dóna absolutament cap importància. El mateix se li en dóna pagar vuit que deu, perquè sap que aquelles diferències de salari té sempre el mitjà de fer-los donar la volta i fer-les pagar al mateix treballador per allò de l'augment de cost, l'augment de cost traduït per un augment del preu de venda, traduït sempre una mica més gros que l'augment de cost i sempre, per consegüent, augmenta el guany industrial. Molt al contrari passa quan es tracta de la reducció de la jornada: els economistes tècnics, al servei de la classe patronal, saben tan bé com nosaltres que tot el que faci avançar el món obrer en el sentit de la reducció de la jornada és en contra de l'acumulació de guanys desmesurada que està fent. I com que saben molt bé aquest fet econòmic innegable, aquesta normalitat econòmica, de la qual no en poden fugir de cap manera, sempre combaten amb molta més fúria tot el que faci referència

a la reducció de jornada que no pas el que fa referència a l'augment de jornal. Però estem en un moment en què la mateixa classe patronal, molts representants insignes de la classe patronal, veient que la crisi que estem travessant ha perdut tots els caràcters d'una crisi cíclica i arriba a ésser ja una crisi catastròfica, una crisi que amenaça la destrucció del mateix règim capitalista, estant prenent posicions per a prestar la seva adhesió a aquesta conclusió de la reducció de la jornada, i són ja molts els tècnics eminents, els economistes distingits al servei de la classe patronal, que estan conformes amb nosaltres en què l'única solució actual del problema de la manca de treball és la reducció general de la jornada.

Aquí estàvem ahir quan vàrem deixar els nostres estudis d'aquest problema i hem d'entrar necessàriament a cercar quina pot ésser la solució econòmica, quin pot ésser l'endegament de caràcter industrial, de caràcter inclús comercial, que poguem donar en la nostra terra a aquesta reducció. Convindrà veure des del punt de vista econòmic si la reducció total de la jornada és una cosa possible i si és una cosa desitjable. Hem dit ja, ho han dit opinions alienes a nosaltres, que la reducció en caràcter internacional seria una solució del problema si fos possible que es posessin d'acord ràpidament. Crec inútil insistir sobre aquest punt, perquè és un punt sobre el qual tothom hi està d'acord, no hi ha avui discordants. Dèiem ja ahir que potser alguns hi estan d'acord de mala fe, perquè creuen que donar llur aprovació a aquest principi és el mateix que fer impossible la reducció de la jornada, donades les moltes dificultats que hi ha per arribar a un acord internacional, però el fet és que d'una manera pública, d'una manera notòria, tothom ha donat l'aprovació a aquest principi i si fos possible rribar demà a un acord internacional, demà passat podria implantar-se la jornada reduïda a tot el món. Considerant llunyà el dia en què es podrà establir aquest acord internacional i creient que la nostra terra té el dret de salvar-se, encara que els altres es vulguin suïcidar, encara que els altres països del món no es vulguin salvar d'aquesta crisi formidable que plana damunt de tots, és pel que nosaltres preconitzem a Espanya si pot ésser — després estudiarem el cas de Catalunya, però si pot ésser a Espanya — que implantés immediatament aquesta jornada reduïda de sis hores. I abans d'entrar a la part conòmica del problema, voldria fer una petita justificació d'aquesta reducció tan radical del 25 per 100 en la jornada de treball que preconitzem, fonamentant-la d'una manera tècnica, d'una manera que considero inevitable, ja que només s'imposa una reducció tan radical si es vol anar a la solució mitjanament acceptable del problema. No sabem, dèiem ahir, quina és la quantia, quina és la importància de la manca de feina a Espanya. Dèiem que no tenim estadístiques que ens donin una xifra exacta de la manca de feina global a la nostra indústria. És molt possible, és el més probable, que la manca de feina no arribi a la quantitat del 25 per 100; jo no crec que a Espanya el 25 per 100 dels obrers en condicions de treballar estiguin sense feina, però hem de tenir en compte que sempre que s'implanta una reducció de jornada, la reducció de jornada no augmenta d'una manera exactament proporcional el nombre d'obrers que es poden col·locar. Hem de tenir en compte primerament

que hi ha el ram importantíssim del comerç, el ram importantíssim de l'administració de les indústries, en el qual el mateix nombre d'homes faran en sis hores la mateixa feina que avui fan amb vuit. Aquest és un fenomen que ja es va donar quan es va reduir la jornada de deu a vuit hores, i que no tinc cap dubte que es tornarà a donar el dia que es redueixi de vuit a sis. El més probable és que les botigues tinguin el mateix nombre de dependents i els despatxos comercials el mateix nombre d'escrivents. No és tan exacte això dintre la indústria, però també té un cert fonament de reducció. Quan dintre la indústria es va reduir la jornada de treball de deu a vuit hores, no es va poder augmentar de cap manera d'una manera proporcional el nombre de treballadors, sinó que aquest augment va ésser molt més reduït que no pas la proporció que hi ha entre deu i vuit. És evident que el ritme de treball de l'home s'acomoda d'una manera prèvia, quan comença la feina, a les hores que ha de durar aquest treball. Aquest és un fenomen psicològic absolutament involuntari de l'home, que no és que adapti el ritme per malícia a les hores que sap que ha de durar aquest treball, sinó pel costum en certa manera fisiològica dels dies anteriors, per no poder donar més de si que el que la màquina humana pot donar, es veu obligat a adaptar el seu ritme a la duració del treball; això va fer que augmentés de velocitat aquell augment de productivitat a totes les indústries el dia que es va reduir la jornada de deu a vuit hores. Aquest fenomen que també l'hem de témer, que amb tota possibilitat es tornarà a presentar, farà que el dia que reduïm la jornada de vuit a sis hores, que els homes no produiran un 25 per 100 menys durant el dia, sinó que produiran una mica més del que correspon proporcionalment. Això vol dir que si reduïm d'un 25 per 100 la jornada, no col·locarem un 25 per 100 més de treballadors. Tots els psicòlegs que han estudiat els problemes del treball estan conformes que tot el més en col·locarem un 15 per 100 més dels que hi ha actualment. I podríem estar ben contents de què una reducció de jornada del 25 per 100 donés lloc a un augment de treballadors d'un 15 per 100, a base de mantenir la mateixa producció. Per això es precis que la reducció de jornada sigui sempre molt més radical del que preveuen les estadístiques en el moment que es va a la seva reducció.

Voldria poder demostrar que per a Espanya és perfectament factible anar a aquesta reducció de jornada independentment dels altres països industrials del món. Sabeu que la nostra indústria en general no és una indústria exportadora, és una indústria que es conforma amb proveir l'interior del país. El país està protegit contra la importació estrangera per una barrera duanera tan alta i tan flexible, que s'eleva amb tanta facilitat, que gairebé no hi ha problema en el que fa referència a les indústries que no exporten mercaderies, a les indústries que es limiten exclusivament a bastir el mercat interior. En quant a les poquíssimes indústries que viuen de l'exportació — i gairebé no n'hi ha cap que visqui de l'exportació, sinó que l'exportació és una aportació accessòria que es dona a aquestes indústries — tenen sobre d'elles amenaces molt més greus, amenaces d'una importància molt més gran que no aquest augment del preu de cost que ahir xifrà-

vem entre el 2 i mig i el 12 per 100 a què donaria lloc la reducció de la jornada de treball. Sabeu que, en general, les indústries de l'exportació han de dependre sempre, i d'una manera general, de la fluctuació dels canvis de les monedes estrangeres, i les fluctuacions dels canvis de les monedes estrangeres, avui en dia en què els canvis estan sempre tan alterats, en què les variacions són tan fonudes, són sempre d'un ordre que amb molta facilitat depassen el 10 i el 12 per 100. Això vol dir que tenen amenaces damunt d'elles, amenaces incontrolables i de fet incontrolades que són superiors a aquests augments de cost a què podria donar lloc la reforma que nosaltres preconitzem, i a més aquestes amenaces incontrolades de què avui parlava, no produeixen guany a ningú, no produeixen benefici a ningú; en canvi, la forma que nosaltres preconitzem pot representar la salvació de les nostres classes treballadores, que és molt més important que no la part petitíssima d'exportació que tenim en la nostra producció industrial.

Hi ha un altre argument que per a mi té molta més importància. A totes les indústries és molt més important, en general, el trobar una bona col·locació, el trobar una bona sortida a les mercaderies que fabriquen, que no discutir una diferència en el preu de cost, d'un 2, d'un 5, d'un 10 per 100. El fonamental per a tots els industrials és una bona venda, és un mercat que absorbeixi fàcilment tota la seva producció. Si trobem un mercat obert, un mercat disposat a absorbir amb facilitat totes les mercaderies produïdes, el problema del cost adquireix una importància evidentment secundària. Jo us diré que el sol fet de convertir en consumidors els milions d'homes depauperats que gairebé no poden menjar perquè no cobren un salari, de convertir-los en consumidors de totes les indústries, té per als mateixos industrials, té per a tots els productors, una importància molt més gran que no les diferències de preu de cost a què abans feia referència. És per això que crec que per a Espanya no hi ha problema, que en últim resultat hem vist sempre que la nostra moneda, com totes les monedes del món, fa fluctuacions que depenen d'una infinitat de causes, i entre elles de la facilitat o dificultat de les exportacions, de la facilitat o dificultat presa d'una manera global, del conjunt de les exportacions agrícoles i de les exportacions industrials. La nostra moneda ha fet en els poquíssims anys a què fem referència en totes les oscil·lacions de què hem parlat, variacions, unes vegades lentes, altres vegades ràpides, que en moltes ocasions han estat superiors al 10 per 100, que en moltes ocasions han arribat al 20 per 100, i a l'interior del país no ha trontollat absolutament res. L'únic que ha passat quan les oscil·lacions han estat en sentit de baixa, és que s'han vist facilitades les exportacions; quan han estat en sentit d'alça, han vist dificultades les exportacions, però com que d'allò no en tenien la culpa els obrers, ni sabíem qui en tenia la culpa, no podíem queixar-nos de ningú, i tothom es resistia amb resignació.

Però el fet és que quan es tracta de salvar de la gana, de salvar de la mort, una munió de mi-

lions de germans nostres, val la pena que fem pesar aquesta consideració que té per a mi molta més importància que no els canvis de moneda a què abans feia referència. Per consegüent, jo no veuria absolutament cap dificultat en què Espanya adoptés com a norma general la reducció de jornada des de demà mateix. Però, jo encara tindria més atreviment. Jo deia ahir que Espanya, econòmicament i políticament, és un organisme més feixuc, més difícil d'arrossegar que Catalunya; Catalunya, doncs, podria tenir la gosadia d'implantar aquesta reforma, malgrat que Espanya de moment es negués a implantar-la. Tinc una fe tan il·limitada en els imponderables, una fe tan il·limitada en la virtut de l'exemple, que estic fermament convençut que Espanya, sotmesa avui a unes Corts exemplars, molt més socialitzants que no desgraciadament el nostre Parlament de Catalunya.

El Sr. ESPANYA: Això no.

El Sr. RUIZ I PONSETI: No m'interrompeu, que perdo el fil del discurs. (*Rialles.*) Deia que tinc més fe, no per a fer l'afirmació amb caràcter general, sinó donant-li un caire purament personal, que tinc més fe en el color socialitzant de les Corts de la República, que no en el Parlament de Catalunya, i fonamentat en aquesta fe, crec que no trigarien molts dies en adoptar com a norma general espanyola, aquesta norma econòmica que Catalunya tindria la gosadia d'implantar. (*El senyor Rossell i Vilar fa una interrupció que no se sent des de la taula dels taquígrafs.*) Ja en parlarem d'això. Deia jo, senyors Diputats, que tinc una fe il·limitada en els imponderables, no solament en la vida política, sinó també en la vida econòmica. Els imponderables, en aquest cas, són els equilibris, moltes vegades misteriosos, que s'estableixen dintre de la vida industrial, que com a conseqüència de dades elementals superiors de jornals immensament superiors s'arriba a preus de cost molt més limitats. És clar que dintre de la vida industrial tot és explicable i justificable, però el fet innegable és que mai, jo diria al senyor Rossell i Vilar, la consideració de tenir jornals baixos pot ésser una justificació de triomfs industrials, de triomfs en la vida econòmica que quasi mai no es troben. Jo no voldria arribar a l'excés del cas d'Henry Ford, que diu que l'única manera de triomfar en la vida industrial és pagar jornals més alts que ningú, inclús dintre del seu propi país, inclús dintre de les mateixes fronteres. Sabeu que Henry Ford, pagant jornals de 5 dòlars quan els altres els pagaven de 4, fent treballar als seus obrers vuit hores durant cinc dies, o sigui quaranta hores a la setmana, quan els altres industrials en feien treballar quaranta vuit, guanyant en cada cotxe 5 dòlars, quan els altres en guayaven 50, aconseguí acumular la fortuna més gran del món. Això és un sol exemple, i d'exemples que no tenen caràcter estadístic, però que entren dintre ben bé de l'ordre dels imponderables, jo us en podria adduir alguns, i amb més brillanteses que jo ens ho deia no fa pas moltes hores un excel·lent amic de tots nosaltres, i que jo tinc per economista distingit, que es diu Carles Pi i Sunyer. Ho llegiré, perquè el text és eloqüent. Deia: «Sabeu que el conjunt industrial és un complex en

el qual intervenen una sèrie de factors, mitjants d'ambient, factors socials, i per això s'haurà vist moltes vegades com les indústries dels països capdavanters del progrés industrial, són les indústries que tenen més càrregues en el sentit d'organització i en el sentit dels jornals» — aquest és el punt que convé subratllar — «i en el sentit d'una sèrie de factors; i com a conseqüència, la vida d'aquestes indústries és més cara que la vida de les indústries dels països endarrerits, els quals tenen una sèrie de condicions que ja pesen damunt d'elles i les fan viure en un nivell industrial més reduït.» És tot molt eloqüent, però per a subratllar el punt de vista que defenso, n'hi ha prou amb això. Si els economistes nacionals considereu que no són prou autoritats en la matèria, que jo crec que sí, jo us adduiré aquí una autoritat mundial, Mr. Condliffe, Professor d'Economia de la Universitat de Michigan, que és considerat avui una de les primeres autoritats del món en assumptes de treball. I diu textualment: «En examinar el rendiment de la mà d'obra, resulta evident que no existeix necessàriament una correlació entre els salaris baixos i els preus reduïts. D'un gran nombre d'enquestes s'ha deduït que les indústries tèxtils que actualment s'estan installant a l'Extrem Orient, resulten molt poc beneficiades del baix preu de la mà d'obra per unitat de producció; els avantatges d'aquestes indústries, des del punt de vista del preu de cost, es deriven principalment de factors d'altra mena, com la proximitat dels mercats, d'utilització d'un utilatge més modern, i una millor organització industrial i comercial. De les dades recollides (aquest senyor ha estat recollint dades durant un període de tres anys per ordre i compte de l'Oficina Internacional del Treball) més aviat pot deduir-se que un nivell baix de salaris, que correspon a rendiments febles, en lloc d'afavorir l'èxit industrial, en constitueix un seriós obstacle.» Això tots ho sabem, però ve bé citar que ho ha dit Mr. Condliffe, perquè aleshores sembla que sigui més veritat.

Una dada més recent i una dada que té una importància extraordinària perquè ha afectat d'una manera seriosa a la nostra economia, és la que fa referència a les exportacions japoneses. El Japó disfruta d'un avantatge de caràcter extraordinari, i és el d'ésser un país socialment molt endarrerit. Allí els jornals són extraordinàriament baixos i les jornades són llargues, perquè allí es burla l'acord internacional de la jornada de vuit hores; però simultàniament amb aquestes condicions desfavorables per a l'obrer, hi ha unes condicions favorables al Patronat, i és que la indústria és tota ella moderníssima, és de creació gairebé contemporània. Això fa que l'utilatge del Japó, en general, sigui un utilatge molt perfeccionat. La indústria japonesa treballa, doncs, econòmicament, des del punt de vista del Patronat, amb les millors condicions possibles. El Japó es veia amb dificultats per a convertir en explotadora la seva indústria manufacturera, i amb data relativament recent inicià un moviment financer de gran envergadura, que conduïa a la depreciació sistemàtica de la seva moneda, a la depreciació sistemàtica del ien fins a posar-lo un 50 per 100 més baix del que estava. És a dir, que amb uns jornals baixos, els reduïa en-

cara molt més, però és perquè els fenòmens econòmics eren superiors a la voluntat dels governants japonesos, i malgrat els jornals baixos, els utilatges perfectes, així i tot no podia exportar al preu en què aleshores estava el ien. Quan el ien quedà depreciat d'un 50 per 100, la indústria japonesa es pogué convertir en exportadora, i jo ara us dic que si qualsevol economista, qualsevol modest economista socialista japonès, hagués preconitzat allà, no un augment de 50 per 100 en els jornals, sinó un modest augment del 25 per 100, els economistes capitalistes japonesos haurien posat el crit al cel, haurien dit que els fenòmens econòmics són superiors a les forces dels homes, que no es poden introduir perturbacions d'aquesta naturalesa i que les coses s'han de deixar tal com estan. Però amb una senzilla maniobra de caràcter financer, gairebé podríem dir bursàtil, és a dir, depreciant la pròpia moneda, es convertí la indústria japonesa en una indústria exportadora floreixent. Això vol dir que en general aquestes diferències de preu de cost d'un 10 a un 15 per 100, no es poden aduir mai d'una manera seriosa per a anar en contra d'una reforma que pot representar un avantatge social incalculable. Jo no voldria entretenir-vos massa temps en aquesta qüestió, malgrat que per a nosaltres té una importància fonamental, però a més de testimonis tan eloqüents i tan autoritzats com els dels economistes senyors Pi i Sunyer i Condliffe, jo voldria adduir una pobríssima experiència personal, i encara que sembli que va d'anècdota, jo us voldria explicar un cas ben particular, ben concret, que havia viscut en la ja llunyana joventut. Quan, traslladat de la part més oriental de Catalunya, de l'illa de Menorca, havia vingut a la Catalunya continental, vaig deixar a la meua terra una fàbrica de teixits relativament important, on les obreres treballaven, en aquells temps, dotze hores diàries, per un jornal mig de 2 pessetes, entre 2 a 2'50. Arribat a la Catalunya continental, em vaig donar compte que aquí la jornada era de deu hores, i el jornal mig era de 4 pessetes, oscil·lava entre 3'50 i 4. Aleshores, com a bon economista incipient, com a bon economista infantil, vaig arribar a la conclusió que els empresaris que regien aquella fàbrica de teixits a la meua terra es farien milionaris ràpidament; jornada dues hores més llarga, jornals quasi la meitat que els de la Catalunya continental. Al cap de dos o tres anys de residir en la Catalunya continental, se'm va dir que aquella fàbrica de teixits havia tancat les portes perquè els empresaris havien quebrat. Paral·lelament, les fàbriques de teixits de la Catalunya continental anaven en augment, anaven prosperant. Se'm podrà dir que aquest és un cas particular, que és un cas de poca habilitat de l'empresa. No ho discutim, i no dubtem tampoc que dintre de la fabricació de teixits, basta un mostruari equivocat, n'hi ha prou amb un gruix de fil mal concebut, ni ha prou amb qualsevol equivocació de caràcter tècnic per a contrarestar, per a anullar completament els avantatges que pugui representar per a l'empresa uns jornals baixos i una jornada llarga. Però això vol dir que aquests avantatges a què acabem de fer referència, no són avantatges de caràcter definitiu, perquè hi ha altres

factors que podríem dir factors imponderables, altres factors que no els pot comptar el comptable de la fàbrica, però que es compten a fi d'any en forma de guanys i subsistència de les indústries. I això ens vol dir en definitiva que hi ha factors que tenen molta més importància que la reducció de jornal i l'augment de la jornada.

Més recentment, en una època relativament recent, nosaltres hem presenciat que a la Catalunya continental, quan els jornals oscil·laven a l'entorn de 5 pessetes, quan la jornada industrial oscil·lava a l'entorn de nou hores, en tota l'Andalusia els jornals oscil·laven d'1'75 a 2 pessetes i la jornada de treball oscil·lava a l'entorn de dotze hores. I en aquestes condicions, a primera vista sembla mentida com dintre d'unes condicions tan extraordinàriament favorables, tota la indústria catalana no s'hagués traslladat a Andalusia. ¿Com és que el temps en què la indústria catalana prosperava amb jornals dobles i jornada més curta, la indústria andalusa, ni tan sols feia acte de presència al món comercial amb jornals d'1'75 pessetes i jornada de dotze hores? Es senzillament perquè el senyor Pi i Sunyer i Mr. Condliffe estan en possessió de la veritat, i els que sostenen el contrari, no. Aquests factors imponderables tenen més importància que els factors que es poden sotmetre a pes i a mesura. Si tenim la gosadia de sostenir, després d'haver-ho pensat durant molt de temps i d'haver-ho meditat seriosament, la importància moral, la responsabilitat de caràcter ètic que contraïem en llançar-nos davant de les classes treballadores de la nostra terra, famèliques de justícia i famèliques de pa també, a una propaganda que molts podrien considerar demagògica i alguns fins podrien considerar-la destructora de la nostra potència industrial, jo he de sostenir, acompanyat de tants brillants economistes, de continuar concedint la màxima importància a aquests factors imponderables, i continuaré sostenint que si Catalunya té la gosadia d'ésser la primera al món europeu — perquè a Amèrica ja s'ha fet, en resoldre d'una manera brillant i franca aquest problema —, no sols donarà l'exemple, sinó que arrossegirà darrera d'ella els que la vulguin seguir, que seran les nacions civilitzades, i s'haurà cobert de glòria al mateix temps que haurà resolt la nostra crisi interior. Nosaltres no voldríem que aquest debat acabés sense unes conclusions de caràcter pràctic i voldríem iniciar abans d'acabar les possibilitats d'endegar les solucions d'aquest problema. Insinuava algú davant de la resistència que es pugui trobar en les Corts de la República en ordre a solucions immediates al problema de la manca de feina, que hi havia la possibilitat, per part del nostre Govern de Catalunya i per part més directament del nostre Conseller de Treball, de fer unes pressions de caràcter moral, unes pressions de caràcter tutelar sobre els nostres Jurats mixtes, perquè es deixin caure plenament a aquesta solució, que és la que considerem més lògica. Podria ésser que el nostre Conseller de Treball, podria ésser que el nostre Govern, no tingués la valentia, no tingués la gosadia d'embestir les solucions d'aquest problema en aquesta forma que la considero la més senzilla i eficient. I nosaltres no tindríem inconvenient en què el Govern prenguéss la iniciativa, perquè és aquesta una iniciativa pròpia de Govern, convocar una conferència tripartita catalana, amb representacions degudament autorit-

zades del món obrer, del món patronal i del Parlament de Catalunya, per a arribar ràpidament a unes ponències que siguin l'origen d'una solució. Creiem que qualsevol consignació que voti el nostre Parlament, qualsevol consignació que voti el nostre Govern, per a arribar a un fi pràctic en la reunió d'aquesta conferència, no solament mereixeria l'aplaudiment general del nostre poble, sinó que seria una de les fites més glòries que hauria posat Catalunya en el camí de la seva redempció social i en el camí de la redempció social de tots els treballadors del món. (*Molt bé!, en la Minoria socialista.*)

El Sr. CONSELER de Treball i Obres Públiques: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball.

El Sr. CONSELLER de Treball i Obres Públiques: Senyors Diputats: Abans de tot, jo he de fer unes manifestacions en el sentit de donar una explicació al senyor Ruiz i Ponseti respecte al fet de què jo no em trobés en el Parlament; vaig estar molt ocupat en afers d'importància per a Catalunya, i creia que la interpellació no s'hauria esplanat. Però si hagués sabut que la interpellació aquesta anava a plantejar-se, jo hauria fet tots els esforços imaginables per estar aquí present. Faig constar això perquè no interpreti la meua absència el senyor Ruiz i Ponseti com una desatenció.

Té ben demostrat el Govern i aquest Conseller especialment, que el problema de l'atur forçós el preocupa, i el preocupa fortament. Des de que vàrem prendre possessió del Departament de Treball i en observar la importància que aquest problema tenia, vàrem sentir una preocupació constant per a poder trobar un camí, no per a solucionar el problema que hem tingut una cura extraordinària en fer-ho constar així, tota vegada que entenem que nosaltres no podem momentàniament donar solucions definitives al problema, però sí que entenem que tenim el deure de procurar aminorar-lo en tot el possible. Indubtablement, hi ha moltes persones que creuen estar en la possessió de fórmules per a la solució d'aquest problema; però, desgraciadament, ja veiem com tots els tècnics i economistes del món no han trobat encara la solució. Arreu del món s'està debatent quines solucions serien les més adients, i enlloc del món no s'han trobat. Manifestacions en favor de la tesi defensada pel senyor Ruiz i Ponseti, n'hi ha moltes, més de les que ell ha exposat; però indubtablement no ens seria molt difícil trobar opinions de persones, també eminents, que sostenen el contrari. I és que això obeeix a causes distintes i complexes, perquè hi ha qui creu que els problemes els planteja un excés de producció i n'hi ha d'altres que creuen que tot és degut a una disminució de la capacitat adquisitiva. I jo crec que són les dues coses que intervenen aquests dos grans factors i, per tant, el problema s'ha d'enfocar en aquests dos aspectes. ¿Quina serà la solució, o quines seran les solucions? Jo confesso sincerament i llealment que no ho sé. I com que no sabem quines seran les solucions, per això nosaltres hem portat al Parlament un Projecte que indubtablement, en aprovar-se, contribuirà a aminorar en gran part els efectes de l'atur forçós a Catalunya. Aquesta és la mesura que en aquest sentit nosaltres presentem com a mesura immediata.

Aquest Projecte, que està ja en el Parlament, a la

Comissió que dictaminarà els senyors i amics del senyor Ruiz i Ponseti hi tenen representació i hi poden aportar llurs iniciatives i en definitiva serà el Parlament el que resolgui.

En aquest projecte hi ha una cosa personal meua, que he posat una sola condició, i és que jo sóc enemic absolut, declaradament absolut, amb una tossuderia pròpia d'un aragonès, a què sigui en forma de subsidi. Entenc que els subsidis són despeses que, si bé de moment contribueixen a aminorar els efectes de l'atur forçós, creen els sense feina professionals, i per això sóc decididament partidari que el que es faci sigui en profit de la collectivitat, a la vegada que a favor dels que tinguin la dissort d'estar sense feina. Efectivament, a la conferència de Ginebra es proposà que la jornada fos de quaranta hores. Allà va discutir-se en principi i s'acordà que en una nova sessió es decidirà el que calgui acordar. La reducció de la jornada de treball ha d'obeir a un acord de caràcter internacional, ja que si és un país isolat el que l'adopta, s'exposa a ésser perjudicat per la competència dels altres països que no tinguin la jornada reduïda. Això no succeix en indústries de caràcter local, com deia el senyor Ruiz i Ponseti, però hem de tenir en compte que a Catalunya, per exemple, la major part dels afectats per l'atur forçós pertanyen al ram de la construcció, i aquest ram precisament no té competència exterior; però si avui no s'edifica, si avui no es construeix, ¿hem de creure que la reducció de la jornada amb el manteniment del salari permetrà que es construeixi més? Jo crec que, aleshores, en lloc d'arranjar el problema, el que faríem seria agreujar-lo. Això és una realitat.

Quant als Estats Units, indubtablement jo confesso que no he vist el telegrama que diu el senyor Ruiz i Ponseti, encara que ell ho diu i a mi em basta per a estar-ne convençut, però he llegit un altre telegrama dels Estats Units en el qual hom diu que el Senat ha votat una forta suma destinada a obres públiques, per tal d'alleugerir els estralls de l'atur forçós, la qual cosa vol dir que s'han adoptat els dos procediments, i quan vinguin notes més explicatives, podrem saber l'abast d'un i d'altre.

En el que fa referència als Jurats Mixtes, jo he de dir al senyor Ruiz i Ponseti que nosaltres, mentre no s'hagi fet el traspàs de serveis, no tenim cap jurisdicció damunt d'ells, i altrament crec que els organismes superiors no poden actuar en el sentit que deia. Això en tot cas hauria d'ésser objecte d'una llei, i sobre aquesta matèria no podem legislar nosaltres per tractar-se d'una qüestió que és de la competència de l'Estat. Per això crec que en portar al Parlament el Projecte de Llei creant la Institució de l'Atur Forçós, institució que estarà integrada per representants del Parlament, representants patrons, representants obrers, representants tècnics i economistes, crec que això de fet ja constitueix aquella conferència nacional econòmica que la V. S. demanava, i estarà facultada per a estudiar, plantejar, projectar i proposar totes les solucions que cregui convenients per tal d'aminorar els estralls de l'atur forçós, les propostes de les quals han d'ésser estudiades pel Consell de Govern, i, si ho creu convenient, portar-les al Parlament perquè aquest resolgui, i en la discussió de l'atur forçós tots hi podrem portar les nostres iniciatives per tal de millorar el Projecte en la forma que creiem més convenient.

El Sr. PRESIDENT: ¿Vol rectificar el senyor Ruiz i Ponseti? La interpellació seguirà, perquè han de parlar alguns altres senyor Diputats que no es troben presents i que han demanat torn; entre ells el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Si el senyor Vidal i Guardiola vol parlar d'aquesta qüestió, prefereixo rectificar jo un altre dia.

El Sr. PRESIDENT: Queda suspesa la discussió.

Una rectificació

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: En el moment de llegir-se l'acta jo no havia repassat el DIARI DE SESSIONS del dia anterior, i, malgrat estar-hi reflectides perfectament quasi totes les manifestacions que jo vaig fer, com que hi ha una qüestió de xifres que es refereix al que afectava a la possibilitat de la desnivellació dels Pressupostos de l'Ajuntament de Barcelona, a mi m'interessaria rectificar aquestes xifres i a la vegada rectificar l'afegit referent a les autoritzacions. Jo demanaria concretament que en la part que es diu: «inquilinat, vi i cervesa», es tregués la cervesa; i en la part que diu: «per tot això es pot dir que es necessita un vehicle pressupostari i la xifra és petita», es digués: «que de moment la xifra és petita, perquè és d'1.300.000 pessetes». Com que es tracta de qüestions concretes, no pas pel desig de modificar el discurs, sinó per l'aclariment consegüent, desitjaria que constés en acta.

El Sr. PRESIDENT: Constaran en el DIARI DE SESSIONS les manifestacions del senyor Conseller Delegat, i, per tant, quedarà rectificat el concepte equivocat de la sessió anterior.

Discussió del dictamen de la Comissió sobre la Proposició de Llei relativa a la pròrroga del mandat dels Regidors

El Sr. SECRETARI: «Dictamen: Reunida la Comissió de Governació sota la presidència del senyor Simó i Bofarull, actuant de Secretari el senyor Joaquim Bilbeny i Bosch, i amb assistència dels Vocals senyors Arnau, Barrera, Espanya, Fontbernà, Sol, Vidal i Guardiola, Comorera i Folch, ha procedit a estudiar la Proposició de Llei que, amb data 27 de gener de l'any en curs, presentà la Minoria d'Unió Socialista, referent a la pròrroga del mandat de Regidors, acordant per majoria no aprovar dita Proposició, i així ho proposa al Parlament; i per unanimitat ha acordat que l'extrem d'aquella que es refereix a la creació del carnet d'identitat obligatori mereix significar al Govern de la Generalitat que el reculli per a realitzar-lo quan es presenti la seva oportunitat.

Barcelona, 6 d'abril del 1933. — El President, Jaume Simó i Bofarull. — El Secretari, Joaquim Bilbeny i Bosch.»

«Proposició de Llei: Els Diputats que sota-

signen tenen l'honor de proposar al Parlament de Catalunya la següent Proposició de Llei :

Article únic. Es prorroguen els mandats dels Regidors que, en virtut de la Llei de la República, haurien d'ésser substituïts en el proper mes d'abril, fins i tant que el Parlament de Catalunya no hagi aprovat les Lleis municipal i electoral, i el Govern de la Generalitat no hagi reglamentat l'ús obligatori del carnet d'identificació personal per ambdós sexes.

Palau del Parlament, 27 de gener del 1933.
— J. Comorera, Joan Fronjosà, Estanislau Ruiz i Ponseti, Manuel Serra i Moret i Carles Gerhard.»

El Sr. COMORERA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA : Senyors Diputats : Abans de passar a la defensa del nostre vot particular, considero necessari fer un aclariment sobre el redactat del dictamen de la Comissió.

El dictamen de la Comissió diu en la seva última part que per unanimitat ha acordat que la Proposició que es refereix al carnet d'identitat sigui estudiada i presentada amb tota oportunitat, però jo he de fer notar que la unanimitat no existeix. Això és degut, segurament, a un error de redacció, i per això faig aquesta manifestació, i, per tant, nosaltres mantenim el vot particular a la Proposició de Llei presentada el 27 de gener d'enguany.

Considerem que per a tractar-se d'una matèria en la qual Catalunya és de fet i de dret un país independent, s'han de prendre acords i resolucions que estiguin també en correspondència amb aquesta llibertat absoluta de moviments que avui nosaltres tenim. Tenim ara l'oportunitat a Catalunya d'organitzar totalment la vida política i econòmica dels Ajuntaments. Aleshores, aquest enorme esdeveniment tan ple de possibilitats per l'immediat de Catalunya, ha d'ésser seguit, al nostre entendre, d'una concepció integral en quant es tracti d'anar a la renovació dels propis Ajuntaments. Creiem nosaltres que aquesta vegada a Catalunya no pot haver-hi eleccions parcials ; considerem que a Catalunya no s'han de renovar parcialment els Ajuntaments ; nosaltres considerem que hem d'aprofitar aquesta llibertat absoluta de moviments en el terreny municipal per a anar d'una sola vegada a la renovació total de tots els Ajuntaments de Catalunya. Per tant, nosaltres hem d'aprofitar aquesta extraordinària avinentesa per a fixar també posicions, per a dir que la Catalunya autònoma farà ús d'aquesta absoluta llibertat de moviments d'una manera digna, d'una manera conscient i, sobretot, d'una manera democràtica, orgànicament democràtica.

Una afirmació en primer terme, i és que nosaltres no volem que a Catalunya continuï la seva història. Ja saben els senyors Diputats què vol dir això de continuar la història. Continuar la història, en el record immediat que tenim de la vida catalana i de la vida espanyola, és el de seguir la rutina i sobretot el menor esforç. La rutina i el menor esforç, seria que el Govern de Catalunya renovés parcialment els Ajuntaments, els renovés també per etapes, uns perquè són de l'article

29 i altres per qualsevol altra raó, i no arribar mai a la qüestió de fons, que és l'estructurar d'una manera definitiva i des del començament la vida municipal de tots els Ajuntaments de Catalunya. Per això la Minoria socialista va presentar un Projecte de Llei, el redactat del qual no s'adiu gaire a les circumstàncies d'ara, la primera part d'aquesta proposició ; però les conclusions del qual es poden i s'han de mantenir íntegrament. Nosaltres dèiem que no es farien eleccions a Catalunya mentre no tinguéssim Llei municipal, Llei electoral, i mentre el Govern de la Generalitat no hagués resolt el problema de la identificació personal per ambdós sexes. Considerem que aquestes conclusions són tan oportunes avui com durant el mes de gener i que s'han de mantenir, i no compremem que la Majoria, acceptant el criteri de la Comissió, de la majoria de la Comissió, no segueixi el nostre punt de vista. Recordaran els senyors Diputats que en la data en què nosaltres vàrem presentar aquesta Proposició de Llei semblava imminent l'acord d'anar a les eleccions en el curs del mes que ara som. Es deia aleshores que Catalunya devia renovar parcialment els Ajuntaments per secundar la política del Govern Central ; es deia més encara : que com que aquestes eleccions municipals del mes d'abril havien de significar una ratificació o una rectificació de l'orientació esquerrana del poble espanyol i català, que convenia aleshores sumar Catalunya a aquesta gran manifestació política de la resta d'Espanya per a arribar a la conclusió de què tota la península ibèrica es mantenia fidel als corrents esquerrans del 14 d'abril del 31. Eren els arguments que aleshores tenien una validesa i que aleshores semblava que havien de determinar d'una manera gairebé fatal la convocatòria d'eleccions per aquest mes que som. Tant havia d'ésser així, que solament concedint a aquesta argumentació, ja aleshores, tot el seu valor, ens expliquem el fet del retard amb què aquest Projecte nostre ha estat considerat per la Comissió ; perquè, fixin-s'hi els senyors Diputats, que un Projecte presentat el 27 de gener es discuteix al Parlament el 13 d'abril. És que la matèria d'aquesta Proposició de Llei podia donar lloc a una discrepància d'ordre fonamental entre la Majoria i aquesta Minoria ? Creiem que no. Per tant, el retard extraordinari en la tramitació d'aquesta Proposició de Llei de la Minoria socialista solament pot explicar-se d'una sola manera, i és de què venia a destorbar els projectes que tenia en aquell moment el Govern de Catalunya, vinculat d'una manera massa estreta i cega a la política general del Govern de la República. Contra aquella argumentació nosaltres vàrem fer-ne una altra : vàrem dir que a Catalunya no feia falta aquesta espècie de sondeig de l'opinió pública, perquè a Catalunya ja sabíem per una experiència electoral molt recent i molt gloriosa, quina era l'orientació política de la immensa majoria. Nosaltres afirmàvem que no hi havia necessitat de convocar eleccions municipals pel mes d'abril a Catalunya escoltant suggerències del Govern de la República espanyola, perquè el 20 de novembre de l'any passat, en data molt propera, ja Catalunya d'una manera eloqüentíssima va demostrar la seva orientació esquerrana, la seva fe en les

orientacions esquerranes dels Partits que van saber interpretar aquests sentiments i aquesta ideologia de la gran multitud i que, per tant, Catalunya podia ésser sumada el mes d'abril a tots els corrents esquerrans que poguessin revelar-se, si és que a Espanya es feien les eleccions municipals.

No era per a nosaltres aquesta una qüestió de petita maniobra política; responia la Proposició de Llei, i respon avui la Proposició de Llei, a un concepte clar de l'aplicació que hem de fer a Catalunya de les llibertats autonòmiques. Ja que ara, gràcies a l'Estatut, tenim llibertat total per a endegar la vida local a Catalunya, que són les cèl·lules més vitals i més dinàmiques de la vida col·lectiva, fem-ho — aleshores dèiem nosaltres — bé, sense precipitacions innecessàries i sense esperit provincià de cap naturalesa; perquè ja, en el fons d'aquella argumentació que abans he citat lleugerament, hi havia, més que altra cosa, una condemna del vell provincialisme que sotmetia totes les qüestions de Catalunya a directives generals de política que no ens correspon exactament a nosaltres.

I per a fer-ho bé, no hi ha més que un sol camí, i és que, abans d'anar a la renovació dels Ajuntaments, tothom sàpiga quina és la vida municipal que serà possible a Catalunya per voluntat del Parlament i que tothom sàpiga quin serà el sistema electoral amb el qual la gent de Catalunya manifestarà la seva voluntat i que tothom tingui a més la seguretat de què els vells tècnics de la política tradicional no hi tindran res a fer en aquestes eleccions municipals de la Catalunya autònoma. Eren els tres punts cabdals. En qüestions municipals, de règim municipal, cal absolutament que l'elector català sàpiga abans d'ésser convocades eleccions quin serà aquest règim municipal. No serà pas el règim municipal vigent d'autonomia retallada o inexistent, serà un altre règim de més autonomia, de molta més ampla autonomia, però ¿de quina naturalesa, de quin caràcter? Perquè vosaltres sabeu que en matèria municipal hi ha molts matisos, molts tons, molts marges en les concessions autonòmiques, hi ha molts sistemes oposats completament diferents. Llavors pels Partits que tenen un concepte clar de la seva responsabilitat té una importància capital poder anar a la campanya electoral sabent positivament quin serà el règim municipal pel qual demanen la confiança del poble. D'altra manera anar a unes eleccions municipals sense haver resolt abans aquest problema bàsic, llavors es cauria en el perill imminent i evident a la vegada de repetir la política demagògica que tant de mal ha fet, tants estralls ha causat a Catalunya perquè no sapiguem positivament quines serien les característiques del règim municipal, llavors la interpretació del que podria ésser estaria sempre a mercè dels propis Partits polítics, i en aquest joc de competència ja poden preveure com cada u donaria més, i una qüestió tan important, tan sèria i tan constructiva com ha d'ésser la Llei municipal de Catalunya, tindria el pitjor començament que seria aquest de la competència demagògica dels diferents Partits de Catalunya que es disputarien la voluntat dels electors no a base d'idees concretes i honradament sentides, sinó a base de promeses que ínti-

mament ningú estaria després disposat a satisfer. Igualment, senyors Diputats, en quant al règim electoral no podem anar nosaltres a cap elecció en matèria municipal, en matèria en la qual nosaltres per l'Estatut som completament independents com si Catalunya fos una República separada d'Espanya, no podem nosaltres fer aquestes eleccions sota el mateix règim electoral vigent. Això és tan evident que no val ni la pena de parlar-ne. En primer lloc, perquè el sistema vigent és defectuós; en segon terme, perquè l'execució d'aquest sistema vigent és més que defectuós, perquè és una llei teòrica, un sistema vigent teòric, que ens parla del secret del vot sense que mai enlloc de Catalunya aquest secret del vot pugui ésser una cosa real i efectiva; perquè es parla de la identificació de l'elector i mai en la pràctica aquesta identificació pot ésser una cosa real i efectiva, perquè amb tot aquest sistema han estat possibles i són encara possibles totes les maniobres i tots els enganys dels que s'especialitzen en aquesta classe de coses tan monstruoses de violentar pel frau la voluntat popular.

Com serà el sistema electoral que sortirà d'aquest Parlament? ¿Serà majoritari, serà proporcionalista, serà sistema mixte, és a dir, de representació majoritària i en representació proporcional de les minories? Quines circumscripcions hi haurà? Si bé nosaltres en l'Estatut Interior hem dit que les circumscripcions han d'ésser amples, no es fixa pas el límit d'aquestes circumscripcions. Poden ésser les que hi ha avui, Barcelona capital i les quatre corresponen a les antigues quatre províncies. Poden ésser altres, poden ésser més, poden ésser menys. Vol dir que abans d'anar a una convocatòria municipal és també absolutament necessari si veiem el problema amb tota correcció, que el poble sàpiga quin serà el sistema electoral en vigència. És clar que se'm dirà que el Parlament pot fer front a aquesta dificultat desglossant del Projecte de Llei municipal i de Llei electoral que es presentin al Govern de la Generalitat les parts que fan referència al règim municipal i al sistema d'elecció. Però no és aquesta la qüestió; en primer terme, perquè desglossar de dos grans Projectes que han d'ésser necessàriament, fatalment, ben articulats i considerats d'una sola vegada sense solució de continuïtat, voldria dir que hi ha a Catalunya una situació d'urgència quant a la renovació municipal i que per aquesta raó d'urgència el Parlament acudeix a aquest expedient desglossant dels Projectes articulats, generals, unes parts determinades. Llavors jo voldria que em diguéssiu si hi ha efectivament a Catalunya una raó d'urgència per a convocar quan més aviat millor les eleccions municipals. N'hi havia una que ja no existeix; hi havia la supervivència dels Ajuntaments per l'article 29, però aquesta raó ja està suprimida, perquè gràcies a la llei votada per aquest Parlament, els pobles que estaven sotmesos a la tirania dels Ajuntaments de l'article 29, d'aquí a pocs dies s'hauran emancipat i estaran en mans de Comissions gestores, integrades per persones que han de mereixer la confiança dels Partits que representen avui encara la voluntat esquerrana de Catalunya. Quina altra raó d'urgència hi pot haver? L'Ajuntament de Barcelona? És possible, perquè moltes vegades sol passar que la raó exacta tothom la sent, tothom la

sap i ningú la diu. Però jo asseguro que si realment fos aquesta la raó d'urgència, la d'anar a una renovació total de l'Ajuntament de Barcelona; jo he de dir que no, perquè l'Ajuntament de Barcelona estiguí mal constituït s'ha de sacrificar la resta de Catalunya. I encara es pot dir més: es pot dir que si una ciutat ha viscut dos anys sota un Ajuntament que fa nosa a tothom, pot viure-hi uns quants mesos més i no passarà pas res irremediable.

Aquestes són, doncs, les dues raons teòriques que ens han induït a nosaltres, primer, a presentar la Proposició de Llei i segon a mantenir aquesta Proposició de Llei contra el criteri de la majoria de la Comissió. Però hi ha, senyors Diputats, una tercera raó d'ordre pràctic per a assegurar sobretot l'efectivitat, la possibilitat del sufragi femení, i aquesta tercera raó d'ordre pràctic és aquella del carnet d'identitat personal. Nosaltres considerem que per als Partits d'esquerra seria una actitud suïcida convocar, anar a unes eleccions municipals, en les quals per primera vegada s'ha d'experimentar el sufragi femení sense assegurar la identificació del vot de tots els electors i sense assegurar-se la possibilitat de vot per a totes les electores. Actualment aquesta possibilitat no existeix; actualment si es fessin eleccions municipals amb intervenció de les dones ningú pot assegurar a la dona catalana que el seu dret a votar seria respectat. No perquè el Govern no volgués que la dona votés, no perquè ningú es proposés sabotejar d'una manera més o menys clandestina l'assaig del vot femení, sinó per raons purament tècniques; perquè jo pregunto al senyors Diputats: Avui ¿com la dona pot identificar la seva personalitat davant la Mesa electoral? Hi han dues classes de dones, evidentment, com hi han dues classes d'homes; hi ha la dona benestant, hi ha la dona membre d'una llar aristocràtica i burgesa, i hi han dintre d'aquestes llars aristocràtiques o burgeses les dones sotmeses al servei domèstic. Evidentment que per aquestes dones no hi ha qüestió, no hi ha qüestió perquè totes elles per càlcul del seu marit o per interès personal, totes elles estan en condicions legals d'emetre el vot el dia que es digui, totes elles tenen la seva cèdula personal. Però hi ha l'altra zona femenina, la zona vastíssima de les dones proletàries de la ciutat i del camp, la zona de la qual nosaltres hem de treure tot el fruit; i si nosaltres prèviament no asseguruem a aquesta immensa quantitat de dones la seguretat d'emetre el vot, evidentment que elles, per més que volguessin, podrien trobar-se en una situació de fet, i és que volent votar no se les deixaria votar per manca d'un document d'identitat personal, perquè no és cap secret afirmar i dir que les dones treballadores en la seva immensa majoria no tenen cèdula personal. Aleshores, jo pregunto als senyors Diputats: Imagineu-vos que convocades ja unes eleccions, arribat el dia del comici, la dona proletària que sent un esperit cívica, que vol exercir el dret del sufragi, va i es presenta a un President de Mesa reaccionari — i el 80 per 100 dels Presidents de Mesa són reaccionaris i li demana papers d'identitat. Cèdula?, no en té. Rebut de lloguer?, que també a vegades s'utilitza, no el té perquè el seu company és el que paga el pis. Papers militars? No cal dir-ho. Aleshores, ¿com aquella bona dona pot certificar que ella és aquella bona persona que vol votar i que és aquella per-

sona que diu el padró electoral? No hi ha manera, i un President de Mesa reaccionari — i repeteixo que el 80 per 100 dels Presidents de Mesa són reaccionaris — complint la llei, complint la seva obligació, pot dir-li que no pot votar, perquè no sap si ella és realment ella.

Es una situació de fet tan evident que em sorprèn a mi d'una manera extraordinària que haguem de parlar perquè el altres Diputats la copsin. De manera, doncs, que per part de les raons teòriques que ens aconsellen a nosaltres no anar a una renovació de la vida municipal sense abans haver acordat les bases fermes d'aquesta autonomia municipal, hi ha aquest altre ordre pràctic que és la identificació del vot. Aquesta identificació del vot solament pot fer-se mitjançant un carnet d'identitat personal. Fora d'això no hi ha altra solució digne i legal. Potser alguns senyors Diputats dirien que imposar avui a Catalunya, país de costums anàrquiques, un carnet d'identitat personal, és un problema massa complex, massa difícil, i que tindria com a conseqüència un allunyament astronòmic de les eleccions municipals. És possible que això es digui o que s'hagi dit o pensat, però jo estic segur, senyors Diputats, que aquest és un problema que pot ésser fàcil i que pot ésser difícil únicament segons l'envergadura governant dels homes que componen el Govern de Catalunya. Està clar que si els problemes es veuen amb totes les seves dificultats i complexitats, la millor solució és seure i esperar els esdeveniments, però voldria veure en els nostres homes del Govern de Catalunya aquell esperit una mica aventurer dels que passant per sobre de les dificultats teòriques van rectes a l'acció, van a realitzar, perquè únicament aquests homes que van a l'acció són realment els homes que triomfen i els homes que poden constituir un poble en un moment determinat de la seva història.

I poques paraules més, senyors Diputats. Jo encara tinc l'esperança de que la majoria de la Comissió es repensarà i retornarà de la seva primera expressió de voluntat. L'únic argument, l'única raó que la majoria de la Comissió pot donar, no té absolutament cap consistència i aquesta única raó no pot ésser altra que la de considerar aquest problema de la pura competència del Govern. No té cap fonament aquest argument. Competència del Govern serà fixar la data de les eleccions, però competència exclusiva del Parlament, que ningú pot negar-li ni recusar-li, és fixar les condicions prèvies, abans d'anar a una renovació integral de la vida municipal catalana, que són dos problemes completament distints. Nosaltres podem fixar les condicions, dir-li al Govern de Catalunya: Essent Catalunya un país independent en matèria municipal, és voluntat del Parlament que no es facin eleccions municipals, que no es vagi a la reconstrucció integral de la vida municipal catalana, mentre no haguem donat nosaltres la Llei municipal, la Llei electoral i mentre no hagueu resolt vosaltres el problema del carnet d'identitat per ambdós sexes.

Fet això, el problema de competència del Govern, la cosa de competència del Govern és fixar la data; aleshores sí que el Parlament pot abstenir-se com pot no abstenir-se, com pot també fixar la seva data, que per això és l'únic Poder

sobirà de Catalunya, però podrà no intervenir per ésser una cosa ja secundària i anecdòtica, suposant naturalment que el Govern de Catalunya no deixés de fer les eleccions en el seu moment oportú.

I res més, senyors Diputats. Nosaltres mantenim íntegra la nostra Proposició de Llei, convertida en vot particular, i esperem que la majoria de la Comissió, pensant-ho millor, faci seu aquest vot particular i ho transformi, posant-ho a la votació de tots els Diputats, en llei de Catalunya.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull, President de la Comissió.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: La Comissió es troba en el cas de no poder admetre el vot particular dels senyors que componen la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya. Dono per feta i agraïxo al senyor Comorera, la rectificació que ha tingut a bé assenyalar, de què hi havia un error en el text del dictamen. Subscriu la rectificació i prego a la Mesa que la tingui en compte.

Nosaltres, des del punt de vista teòric, estem, em penso jo, d'acord amb el que propugna el senyor Comorera. Tot el que ell ha dit si fóssim en els seus banics, ho subscriuríem íntegrament, però el que per a ell no és un argument cabdal, per a nosaltres ho és, o sigui el reconèixer que aquí hi ha no solament latent, sinó manifesta, una qüestió de Govern, i diu: la data la pot assenyalar el Govern; però si el Parlament en mèrits del Projecte de Llei de les VV. SS. ve no a prefixar-la, però sí a dilatar-la, no dirà *ad kalendas græcas*, però a una data tan remota, d'un cop establerta aquesta prelatió d'aprovació de Llei municipal i Llei electoral, vindríem de fet a anul·lar la facultat del Govern, que el Parlament no ha de regatejar-li, ja que donada l'indole de les coses electorals, és el Govern a qui correspon fixar-ho.

Nosaltres precisament fent ús de la llibertat de Catalunya, hem donat un exemple ben clar; ni hem acceptat la Llei de la República modificant els Ajuntaments de l'article 29, ni hem deixat substituir els Ajuntaments de l'article 29, sinó que hem fet una llei que tinguérem la satisfacció de què les VV. SS. també la votessin. Ara, ¿és que el dictamen nega la procedència del que demana la Minoria socialista? No la nega, únicament el que fa és no admetre aquesta prioritat forçada.

¿Quin dubte hi ha que té una importància cabdal per al pervindre del país, que les eleccions municipals pròximes es poguessin fer després de coneguda i aprovada la Llei municipal íntegrament, no solament aquell desgloss que va avançar el Govern quan tractava d'aquesta matèria? Això seria el desideratium, naturalment, seria el sùmmum de les nostres aspiracions i de les de tots. Però pot venir altra vegada el que dèiem, plantejar-se una qüestió de Govern, que faci, a l'entendre de la Majoria i del Poder executiu indicar una data en què aquesta aprovació de la Llei municipal no s'hagués pogut fer. I el mateix diríem de la Llei electoral: aquest Parlament ha de fer una Llei electoral com ha de fer una Llei municipal, però hem de creure, si hem de tenir en compte com han anat evolucionant les discussions parlamentàries, que si aquestes dues

Lleis han de respondre a un veritable caràcter democràtic i esquerrista, no serien tan planerament aprovades.

El Sr. COMORERA: Que es facin sessions nocturnes.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Nocturnes i matutines. Però havent de fer lleis orgàniques cabdals, i havent-se de fer, no precisament copiant ni tampoc innovant, sinó interpretant les necessitats presents i preveient les d'un futur immediat, tot el que d'immediata es pugui fer dintre la història, han d'ésser lleis d'una envergadura considerable, que han de requerir un estudi profund, àdhuc sense oposició. Per tant, posar aquests dissenys previs, de què estigui aprovada la Llei municipal i l'electoral — i sento haver-ho de tornar a repetir, però l'argument m'hi porta — incapacita al Govern per tenir cap iniciativa que pogués avançar-s'hi.

El retard del dictamen. El senyor Comorera ha estat tan amable, que ell mateix ens ha estalviat a nosaltres no l'excusa, sinó la raó. Presentat el dia 27 de gener el Projecte de Llei, estant com qui diu damunt la taula el problema relatiu als Ajuntaments de l'article 29, venir a interferir-se aquesta llei, prejutjava no solament les facultats del Govern per a fixar la data, sinó que àdhuc impossibilitava el sen text, que nosaltres apliquéssim la Llei de la República sobre l'article 29, ni fèssim la llei que hem fet aquí. El text ho diu ben clarament: «Es prorroguen els mandats dels Regidors que en virtut de la Llei de la República haurien d'ésser substituïts en el proper mes d'abril.» Nosaltres si haguéssim aprovat aquest Projecte de Llei, no hauríem pogut fer la Llei sobre l'article 29. És indubtable; segurament la intenció de la Minoria socialista no era aquesta, però la Comissió ho interpretà així, i quan tinguérem l'honor de rebre aquesta comunicació de Proposició de Llei, vàrem entendre que no podíem interferir-la amb les altres qüestions de caràcter urgent, que venien blocades pel text d'aquesta proposició.

Poques més coses hauré de dir, perquè, com dic, en el fons estem tots d'acord; l'únic que hi ha és que discrepem en quant a la qüestió d'oportunitat i a l'arbitri que nosaltres reservem al Govern. És clar que podríem deixar de reservar-lo, però en un sistema parlamentari sembla que el normal és reservar al Govern la facultat de fixar les dates de les eleccions.

¿Que no és una maniobra la Proposició de la Minoria socialista? Quin dubte hi ha que no ho és! Podria adolir una mica de doctrinària; dintre dels termes polítics, malgrat que estem en 1933, àdhuc romàntica. Que ha d'ésser una maniobra! Nosaltres no la podem combatre des d'aquest punt de vista, però precisament té aquest inconvenient de la manca d'oportunitat. Mentrestant hem pogut fer la Llei de l'article 29, i jo em felicito que ho haguem pogut fer, i sens dubte la Minoria socialista també. A més la urgència de les eleccions, que també ha de jutjar el Govern, no creiem que ens aparti d'aprovar la Llei municipal o el necessari d'ella. En darrer terme, al men entendre, el Govern tindria prous iniciatives, o nosaltres ens permetríem tenir-ne alguna, àdhuc

la Minoria socialista, perquè no fossin tan urgents, tan exigibles des del punt de vista vital de la nostra política, unes eleccions. Podria sortir una disposició del Parlament que sotmetés a tutela certs Ajuntaments, per la situació d'anarquia en què es troben les seves forces polítiques; aquesta iniciativa podria venir.

El que no comprenc és que vulguin arribar amb aquesta Proposició de Llei, a la contraindicació del desglossament que havia anunciat el Govern sobre certs capítols de la Llei municipal.

Poden haver-hi certs capítols de la Llei municipal, que amb el seu simple enunciat puguin donar idea conjunta del que pugui ésser. A més, publicada la Llei municipal com a Ponència de Govern, el que deixés d'aprovar-se, podria interpretar-se amb la resta d'allò aprovat, de manera que hi hauria suficient element de coneixement polític, moral i mental, per als electors.

El carnet. El carnet, la Comissió tota ella, si no ho va mantenir amb caràcter imperatiu en el dictamen, la seva majoria va recollir la suggerència. Alguns de nosaltres, quan es plantejà per la V. S., que escoltàrem amb molt gust, la seva interessant interpellació sobre el problema de la immigració, alguns de nosaltres vàrem fer notar que sense l'establiment obligatori del carnet d'identitat tampoc podien ésser d'eficàcia aquelles altres mesures per a fer front a la immigració. La identitat amb caràcter obligatori, a tots els efectes de la vida civil, pública i àdhuc en molts de la vida privada, avui ja és cosa que coneixen tots els senyors Diputats molt més que jo, que a tot arreu del món això no és un problema, sinó establert amb caràcter obligatori, amb el qual es faciliten totes les manifestacions de l'individu amb respecte a la pròpia vida familiar; i aquí ens estaven parlant l'altre dia els senyors de la Lliga, de les deficiències de la policia governativa i tampoc se'ls va ocórrer indicar que aquella identitat podria ésser, si no un remei, un mitjà per a poder ajudar a què aquestes autoritats policiaques compleixin amb el llur deure, perquè, jo no diré que avui no ho facin, però els manca, precisament, aquest sistema d'identificació.

El Sr. COMORERA: Sí, sí. I tant si és necessari!

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: El que jo faig és procurar contestar per la Comissió, i sempre quedo curt, perquè no arriben els meus mitjans intel·lectuals a poder-ho fer, però com que coincidim en el fons amb allò que el senyor Comorera sostenia, nosaltres ens limitem a sostenir el nostre dictamen, lamentant-ho molt, i encarint al Govern en nom de la Comissió que prengui en consideració la necessitat formulada en la Proposició de Llei recollida en el dictamen, d'establir el carnet d'identitat. La Comissió no creu que sigui necessària una llei per establir el carnet d'identitat. Si fos necessària, jo crec que el Govern la portaria quan ho cregués oportú, i el Govern ha donat mostres fins ara de seguir amatent els desigs que s'han manifestat al Parlament, i en aquest cas no crec tampoc que es negués a fer-ho.

El Sr. COMORERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Comorera, per a rectificar.

El Sr. COMORERA: He vist amb molt de gust que estem d'acord, però he vist amb molt disgust que estant d'acord no farem res.

El Sr. ESPANYA: És qüestió de procediment.

El Sr. COMORERA: Sí; és clar, sempre són procediments, per això sóc enemic dels advocats.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: I això que no ha tingut cap plet!

El Sr. COMORERA: Insisteix el senyor Simó i Bofarull en afirmar que aquest és un problema de l'exclusiva competència del Govern, i jo he de mantenir la meua tesi anterior, que és molt clara, i que no pot negar-se sense negar les atribucions fonamentals d'un règim parlamentari. El Govern té facultats i al meu entendre té l'obligació en aquests moments de fixar les condicions prèvies abans d'anar a una renovació total de la vida municipal catalana que podria sostenir-se — no que pot sostenir-se, sinó que podria sostenir-se — que és de competència del Govern la fixació de la data de les eleccions perquè ja és una qüestió secundària i lligada a vegades a circumstàncies polítiques que pel seu conjunt només un Govern pot apreciar.

De manera que al meu entendre la qüestió és senzilla: El Govern té l'obligació en aquests moments històrics de Catalunya, de fixar les normes de la vida municipal, abans d'anar a unes eleccions municipals.

Deia el senyor Simó i Bofarull: «Però és que el programa previ de la Minoria socialista significaria ajornar les eleccions *ad kalendas graecas*, o sigui allà per l'any 2000 ó 3000!» Jo he de dir al senyor Simó i Bofarull que la seva objecció ens ha sorprès perquè considerem al senyor Simó i Bofarull un home no tan sols d'intel·ligència, sinó d'experiència parlamentària, i ell sap molt bé per experiència personal parlamentària a Madrid, que qüestions molt més complexes que el que pugui representar unes eleccions municipals s'han resolt a Madrid amb molt poc temps. L'Estatut de Catalunya, la Reforma Agrària i la Constitució de la República espanyola, són projectes que es varen convertir en llei en molt poc temps. Són tres qüestions que pel seu volum, per la quantitat enorme d'interessos històrics i actuals que ferien i trasbalsaven, són de molta més importància i de molta més transcendència del que puguin representar unes eleccions municipals, i el fet és que aquestes tres qüestions de tant volum es varen resoldre en tres mesos. Si; tres mesos de vida parlamentària constituent varen donar a Espanya la Constitució de la República i l'Estatut, i la Reforma Agrària, lleis molt més complexes i difícils i que incitaven les passions amb molta més intensitat del que pugui fer-ho una Llei municipal. I en aquestes condicions, amb aquest precedent parlamentari que creiem que amb quatre mesos de treball intens aquest programa de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya pot tenir una realitat; perquè no creiem que els treballs parlamentaris per a aprovar la Llei municipal i la Llei electoral i per a aprovar el carnet electoral, precisin més de quatre mesos; i si el nostre Parlament trigués més de quatre mesos en aprovar projectes d'aquesta naturalesa, demostraria el nostre Parlament que era un Parlament completament inoperant.

Ens deia el senyor Simó i Bofarull que podem

comptar amb l'experiència del que passa ara, o sigui que s'avança molt poc i sembla que no s'acaba mai amb la discussió i aprovació definitiva de l'Estatut de Catalunya, i jo puc dir al senyor Simó i Bofarull que fins a cert punt és una fortuna que sigui així, perquè si s'hagués aprovat ja l'Estatut Interior de Catalunya, molt probablement el Parlament estaria ja tancat per manca de tasca parlamentària.

El Sr. ESPANYA: No, no!

El Sr. CONSELLER DELEGAT: De cap manera.

El Sr. COMORERA: ¿Pot dir-me el senyor Espanya, ja que m'interromp negant el que jo suposo, quins són els projectes que s'han estudiat i que estan en condicions d'ésser sotmesos a la discussió del Parlament?

El Sr. ESPANYA: N'hi ha diversos. El Govern n'ha anunciat d'altres per a quan s'acabin aquests.

El Sr. COMORERA: Sí. Se'ns ha dit que la setmana entrant... Des de fa dos mesos que se'ns ve dient que la setmana entrant... que la setmana entrant es presentaran projectes bàsics en aquest Parlament. I estem esperant la setmana entrant, que serà precisament la setmana entrant...

Amb el que hem dit hem volgut precisament significar que l'allargassament dels debats i de les qüestions pot ésser també conseqüència d'una voluntat governamental.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: No, no!

El Sr. COMORERA: No? Doncs contra l'allargament i abús en els discursos, hi ha el Reglament, i contra l'abús de les votacions hi ha les sessions nocturnes i altres recursos que quan es volen emprar, s'empenen.

Aquestes argumentacions del senyor Simó i Bofarull no són clares; Si aquí hi ha voluntat de treball i en el Govern de Catalunya decisió de treball, en un màxim de quatre mesos pot fer-se aquesta tasca que proposem i pot quedar el camí ben obert perquè el Govern fixi la data electoral en ús de les atribucions que aquí se li donessin.

Ha pogut veure el senyor Simó i Bofarull, una contradicció entre el nostre Projecte i els Ajuntaments de l'article 29. Afirmava el senyor Simó i Bofarull que si la Comissió hagués aprovat la nostra Proposició de Llei, no hauria estat aleshores possible promulgar la Llei de renovació dels Ajuntaments per l'article 29 i jo haig de contestar-li que aquest argument és capciós. I és capciós per una raó molt senzilla: perquè d'aquest Projecte han estat sempre exclosos precisament els Ajuntaments de l'article 29; perquè quan vàrem presentar nosaltres aquest Projecte de Llei, encara la legislació de la República relativa als Ajuntaments per l'article 29 estava vigent a Catalunya; perquè encara ni el Govern ni el Parlament havien pres cap decisió, respecte aquesta matèria. Volem dir que essent d'aquesta manera, en el moment de presentar nosaltres el Projecte de Llei, aquests Ajuntaments per l'article 29 quedaven fora de qüestió, perquè estaven lligats a una legislació especial promulgada fa poc temps i encara no derogada per la vida interior de Catalunya.

I res més, perquè em sembla que he recollit els arguments més importants o millor dit els contraarguments més importants que el senyor Simó i Bofarull ens ha fet.

El Sr. ESPANYA: Sabeu que moltes vegades anem amb vosaltres, sempre que tingueu raó.

El Sr. COMORERA: Creiem que no cal que argumentem més i cal sols acabar dient que nosaltres, més convençuts que abans d'escollar les paraules del senyor Simó i Bofarull, mantenim el nostre vot particular.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Em felicito d'haver coincidit doctrinalment amb el senyor Comorera i demés companys de la seva Minoria i sento que digui que no he entrat en el fons de la qüestió. Em sembla que no s'hi val a dir això, perquè si no hagués entrat en el fons de la qüestió, ¿com hauria pogut dir que en el fons coincidíem?

El Sr. COMORERA: No; no, això...

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Sí; el que ens separa és aquesta qüestió de Govern; si el Govern digués que no en vol saber res, que no vol tenir aquesta facultat discrecional d'assenyalar la data... però si el Govern accepta això, nosaltres d'acord. I quant a l'experiència, senyor Comorera, haig de dir-li que tinc l'experiència del Parlament d'Espanya i del Parlament de Catalunya. I el que deia el senyor Comorera de què aquí es prolonguen els debats tal vegada per conveniències governamentals, això sí que és vertaderament capciós, ultra injust, perquè el Govern no pot impedir a la Minoria de Lliga Catalana que presenti l'eixam de vots particulars que ve presentant. I tampoc podríem dir que estiguéssim d'acord amb la Minoria socialista si en aquelles ocasions que ha presentat vots particulars...

El Sr. COMORERA: I en presentarem més encara!

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: ...vots particulars que aquí hem discutit degudament. En definitiva, si els debats seguíssin així, jo no diré que *ad kalendas graecas*; però pel menys, res seria d'estranyar que un parell d'anys passessin.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Senyors Diputats: Encara que aquest assumpte ja ha estat àmpliament debatut entre el senyor Comorera, en nom de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya, i el President de la Comissió, senyor Simó i Bofarull, i encara que es tracta d'una Proposició de Llei presentada per uns senyors Diputats, de manera que el Govern no hi té cap intervenció directa, han estat tantes les allusions al fons del problema, o sigui a la decisió sobre la futura data de les eleccions, que seria una cosa no diré de covardia, però sí que voldria semblar el voler defugir una responsabilitat el no manifestar el criteri del Govern sobre aquesta qüestió.

I amb això, el criteri del Govern és ben concret i definit. Amb tots els respectes i amb tota la cordialitat que saben, no en aquest moment, sinó de sempre, que ens mereixen els senyors de la Unió Socialista de Catalunya, hem de dir que

en aquesta qüestió de caràcter executiu tenim el convenciment més íntim de què no són unes minories les que han de fixar-lo, sinó el Govern que s'asseu en aquests bancs amb l'assentiment de la Majoria.

Perquè nosaltres que hem parlat del que representava el Govern, de si el Govern exercia el seu càrrec amb dignitat o sense ella, hem d'indicar que mentre romanguem aquí posarem el màxim esforç en l'exercici del càrrec, i ho farem amb la màxima dignitat. Si creguéssim que no obràvem així, deixariem d'exercir-lo.

No hem negat mai el valor que per a nosaltres té el Parlament i el concepte que ens mereixi, i per tant, no seria necessària una votació; bastaria una sola insinuació per a saber que la nostra dignitat no ens permetria estar en aquests llocs i els abandonariem sense recança. No seria doncs necessària una votació, sinó que ens bastaria veure que no interpretem el sentiment de la Majoria, però mentre creiem que representem aquest sentiment del Parlament, nosaltres exercirem les nostres funcions amb l'amplitud que un Govern necessita. Tenim el convenciment de què la fixació de la data i de la forma per a realitzar les eleccions municipals correspon a les atribucions de la iniciativa del Govern.

Hi ha condicions, ho he dit diverses vegades, que s'han de tenir en compte sobre aquest particular i moltes d'elles estan per damunt de les funcions executives i en les quals en definitiva ha de dir la darrera paraula el Parlament.

Jo dec ratificar-me en el criteri que el Govern ha sustentat sobre aquest particular, o sigui que en quant a la data és el Govern el que deu ponderar abans tots els factors que intervenen en les eleccions, uns polítics, i altres de la mecànica parlamentària, o el carnet d'identitat, i veure, en fi, quin és el seu criteri sobre la forma i la manera de portar a efecte les eleccions.

Podria ésser que arribés un instant en el qual el Govern — no ho crec — dissenteixi del criteri de la Majoria, però en tal cas el Govern sabria quina actitud hauria de seguir. I mentre no es doni aquest cas, el ponderar els factors que intervenen en el problema i determinar la forma i la data sobre la celebració de les eleccions, són funcions que corresponen a les executives del Govern.

Ha exposat el senyor Comorera l'avantatge d'ajornar les eleccions fins que vinguin aquestes Lleis, la municipal i l'electoral; però hi ha altres veus tan autoritzades i fins la premsa mateixa, que en lloc de propugnar per aquest ajornament propugnen en canvi per un apropament.

Jo puc dir honradament al senyor Comorera que precisament una de les coses que cal fer és el veure d'acoblar aquestes opinions dispars i el fet de què aquesta decisió no s'hagi pres encara es tradueix en la no sistematització del centre de gravetat del que pensen sobre aquesta qüestió les forces esquerranes de Catalunya, i en dir això no les limito al clos d'un Partit, sinó que uneixo en aquesta denominació tot el que representa un sentit esquerrà a Catalunya.

Però he de dir, a més, que nosaltres estem satisfets de no haver acceptat compromisos en dates

anteriors perquè això ens ha permès arribar en aquest moment sense haver donat la sensació de què nosaltres no compartíem aquella possibilitat a la qual es referia el senyor Comorera, de formar part en tot el conjunt d'elements polítics que en una data determinada podien fer una afirmació d'orientació esquerrana per a la República espanyola, i després d'haver fet aquesta afirmació no estar compromesos a una data fixa, el que hauria representat que després de donar aquell pas avui dia resultaria que no corresponia a aquella intenció, ja que han variat els factors de la política general espanyola. Nosaltres no podem creure de cap manera, no podem subratllar — i crec que el senyor Comorera si mira aquesta qüestió desapassionadament haurà d'estar en darrer terme d'acord amb mi — de què el fet de què nosaltres volguéssim formar part de tot aquest conjunt esquerrà que representa l'orientació de la República espanyola, es prengüés per una cosa de provincianisme. Jo rebutjo enèrgicament i no aplico aquesta paraula en el sentit polèmic, en el sentit de censura, sinó per a fixar la nostra posició, el mot de provincianisme.

Ja vaig dir l'altre dia, no fa gaires dies, que realitzàvem juntament amb la República espanyola, una obra comú a la qual nosaltres donem una importància i una transcendència decisiva. I nosaltres creiem que aquesta obra que realitzem entre tots, no és una obra episòdica, sinó que va al moll dels problemes polítics generals d'Espanya i que per tant ens afecta i per tant no pot qualificar-se de provincianisme, sinó ben conscient i no ens sentim junyits, sinó que fem una obra transcendent de la qual creiem que la Catalunya esquerrana no ha de desertar.

Hi ha també un altre punt que influeix en la nostra decisió, i és que ultra aquests factors polítics, com he indicat abans, n'hi ha d'altres. Aquests altres són el de la marxa parlamentària. Ens hem referit aquí a dues lleis: la Llei municipal i la Llei electoral. Si guí'm permès dir incidentalment que el senyor Comorera parla de què no es podia desglossar la part...

El Sr. COMORERA: No s'hauria.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: ...no s'hauria de desglossar la part de composició de les eleccions dels Ajuntaments, jo he de dir-li al senyor Comorera que en la contextura de la Llei municipal els cent primers articles formen el que en podríem dir la part fonamentalment orgànica de la llei i que són fàcilment desglossables en plena doctrina; de manera que fins encara que no fos aquesta consideració d'urgència, la part primera, que és la que en podríem dir que senta els principis orgànics de la llei, és fàcilment desglossable. Però, a part d'aquesta, hi ha una altra qüestió, que té per nosaltres molt major interès.

No hi ha solament aquestes lleis a discutir; el senyor Comorera citava altres lleis; per exemple, la del contracte de conreus, que jo puc assegurar al senyor Comorera que la setmana vinent serà llegida al Parlament de Catalunya.

El Sr. COMORERA: Millor, millor.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Doncs bé; en aquestes lleis, com per exemple la de l'atur forçós, que ja està llegida i a dictamen de la Comissió, i la dels contractes de conreus, que ho serà amb data im-

mediata, nosaltres, el Govern, i la Majoria creiem donar a aquestes lleis, a la urgència de la seva discussió, una importància extraordinària. De manera, que de cap de les maneres voldriem que quedés «taponada» o obturada la seva discussió pel fet d'haver de discutir la Llei municipal primer i la Llei electoral després. No es tracta solament d'aquestes lleis; es tracta de totes aquelles lleis, com n'hi ha algunes que han estat presentades i aprovades, com hi ha aquestes dues, com altres que puguin venir, que es puguin presentar altres lleis que s'hagin d'aprovar al Parlament de Catalunya amb un caràcter de major urgència que no pas aquelles, perquè es refereixen a problemes que nosaltres creiem que tenen una gran importància i una actualitat immediata i volem donar-les-hi una solució ràpida. De manera que ja veiem que hi ha dos problemes: problema polític i problema de marxa parlamentària.

I encara hi ha un altre problema, i és el que es referia el senyor Comorera, que és el problema de poder assegurar a totes les dones el seu vot en una forma que sigui fàcil i que totes les dones puguin utilitzar un document, sigui el que sigui, amb el qual puguin emparar el seu dret a votar. I aquí el senyor Comorera estava content amb la suggestió que havia fet la Comissió, encara que ell hauria volgut que no fossin solament suggestions; però mostrava una sorpresa en el sentit de què encara no s'hagués preocupat la gent d'aquesta qüestió. Jo he de dir al senyor Comorera, per a tranquil·litzar-lo en aquest sentit, que aquesta sorpresa és només pel fet de què no s'hagin fet manifestacions en aquest sentit, però que el Govern ve preocupant-se ja des de fa temps d'una manera fonda d'aquest problema. El Govern té en estudi un sistema que també serà portat al Parlament; com tot allò altre que ja he dit havia de tenir aquesta condició, pel qual es resol aquesta qüestió, una vegada es vegi que s'ha de fer la cosa que fos atribució parlamentària, perquè pugui assegurar-se a totes les dones amb facilitat el poder testimoniar la seva personalitat i que no hi puguin haver aquestes diferències irritants de què parlava el senyor Comorera, i que no hi pogués haver, com hi havia, dones amb facilitat de votar i altres a les quals els fos difícil de votar. Aquesta altra qüestió d'estudiar la manera de poder votar les dones és un altre dels factors que intervenen en el conjunt del problema.

Com veu, doncs, el senyor Comorera, resulta que a més del factor polític, del factor de marxa parlamentària, hi ha factors que jo en diria annexes, que vénen després dels altres, i tot això fa un complex, fa un conjunt, en el qual les veus, sobretot les autoritzadíssimes com les del senyor Comorera i dels seus companys de Minoria, són un element a tenir en compte, però no poden ésser en aquest cas un element decisiu, han d'ésser un element que efectivament pesa i pesa. Jo puc assegurar al senyor Comorera que pesa en les decisions del Govern, però és el Govern el que ha de veure aquest conjunt de factors i qui ha de veure quina és aquella data i aquella forma en què es celebrin les eleccions municipals que ell cregui que pot respondre millor a tot l'esperit esquerrà que avui orienta i que està en tot el conjunt del problema de Catalunya, i que pugui assegurar també que aquestes eleccions es facin — agafant la mateixa terminologia del senyor Comorera, i en això sí que puc assegurar que serà així — que es facin d'una manera digna,

conscient i democràtica, tal com eren les seves paraules. (*Molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. COMORERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Comorera per a rectificar.

El Sr. COMORERA: Poques paraules, per a concretar el nostre pensament després del discurs del senyor Conseller Delegat. Nosaltres concretament no hem dit pas que aquest Govern fos provincial.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: No; tampoc ho he dit jo que les decisions eren provincianes.

El Sr. COMORERA: Vull dir que en referir-me jo al provincialisme, cosa que mantinc encara després de les paraules del senyor Pi i Sunyer, em referia, més que a la voluntat mateixa del Govern, a les conseqüències del fet o de l'acte de Govern. Perquè no és pas d'avui que el mal gros de Catalunya hagi estat justament això. Un provincianisme, les característiques del qual altres veus més autoritzades i altres veus més coneixedores que la meua sobre aquesta matèria han denunciat mantes vegades, i jo he parlat d'aquesta qüestió justament, perquè hi hagi la reacció contrària; no per anhels esquerristes, no perquè no compregui jo el valor immens que té aquesta acció conjunta de les forces esquerranes a Catalunya i de les forces esquerranes de totes les terres d'Espanya. Jo la considero, senyor Conseller, completament necessària...

El Sr. CONSELLER DELEGAT: D'acord.

El Sr. COMORERA: ...completament indispensable, perquè solament així Catalunya podrà realitzar realment la seva autonomia, i Espanya podrà conservar, no ja la República, mera forma de Govern, que, per consegüent, ben poca cosa val, sinó el contingut esquerrà i social d'aquesta República.

El senyor Pi i Sunyer ha reivindicat pel Govern el dret de fixar la data electoral; però és que jo, senyors Diputats, no li he negat pas aquest dret. Jo el que he sostingut i mantinc és que les condicions prèvies pot i deu fixar-les el Parlament; que la qüestió de la data és una cosa secundària que el Govern pot atribuir-se. Jo he dit això ben clarament i ho mantinc. Ha dit el senyor Pi i Sunyer que en règim parlamentari no és la minoria aquella la que ha de fixar una data electoral ni per qualsevol altra cosa. Evidentment que nosaltres no hem pretès mai una cosa semblant. Seria per a nosaltres un cas d'egoisme o d'inflació de la pròpia personalitat, del que n'estem molt llunyà, perquè, entre altres coses, nosaltres podem tenir molts defectes, però el defecte de la petulància no el tenim, no el tenim, no.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Mal he volgut dir això, senyor Comorera.

El Sr. COMORERA: No vull dir que ho hagi volgut dir; però dic que per moltes coses que ens pugui dir algunes vegades, mai podrà dir-nos que tenim el defecte de la petulància, i petulància seria voler pretendre que una minoria ha de fixar ella pel seu gust una cosa tan important en la vida de relació d'una collectivitat, com és una data electoral. De manera que per a nosaltres mai ha estat qüestió aquesta. Nosaltres

sempre hem cregut que en aquest cas és la majoria la que pot fer i desfer conjuntament amb el Govern; però això no desfà pas la nostra tesi, perquè si nosaltres volem que el Parlament fixi les condicions prèvies abans d'anar a les eleccions municipals, que seran les primeres en el règim d'independència política catalana sobre qüestions municipals. Evidentment que aquestes condicions havia d'acceptar-les i havia d'aprovar-les no la minoria, sinó la majoria; vull dir que aquest argument no l'havia d'usar el senyor Pi i Sunyer, i no n'hi faig cap retret. Ha dit el senyor Pi i Sunyer que, potser, passaria més temps del que jo volia suposar abans de què el Govern pogués fixar data electoral si s'acceptés la nostra Proposició de Llei, i ha dit que abans que el Projecte municipal i abans que el Projecte electoral hi han altres Projectes més urgents que el Parlament haurà de considerar i que el Govern no podria veure amb gust que els Projectes electoral i municipal vinguessin a *taponar*, crec que és el verb que s'ha usat...

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Aclariré aquest punt.

El Sr. COMORERA: El Projecte de Llei d'arrendament i el Projecte de Llei d'atur forçós. Evidentment, senyor Pi i Sunyer, no m'ha agradat pas gens aquest argument.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Es que no ho he dit així; ja ho aclariré.

El Sr. COMORERA: Ha dit *taponar*, el verb *taponar* i és un verb molt lleig que no ens agrada pas gens. Perquè si hi ha en aquest Parlament una força política...

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Ens hi varem acostumar en la discussió de l'Estatut.

El Sr. COMORERA: A vegades s'hereden males costums. Si hi ha aquí en aquest Parlament una força política que tingui un interès extraordinari, primordial, en resoldre el problema agrari, aquesta força som nosaltres més que vosaltres mateixos. Mai nosaltres en aquest Parlament podrem fer res que ni de lluny ni de prop s'assembli a un sabotatge de la legislació agrària o d'aquella altra...

El Sr. ESPANYA: I aquests altres bancs? (*assenyalant els bancs buits de la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. COMORERA: La caverna no hi és, no cal parlar-ne. El senyor Espanya sempre es preocupa per coses inexistents. De manera que nosaltres ni de prop ni de lluny mai farem res que pugui semblar un sabotatge a la revolució agrària que nosaltres creiem que ha de fer com una de les primeres coses el Parlament de Catalunya. Però sap el senyor Pi i Sunyer i saben els senyors Diputats que un Parlament pot considerar a l'hora coses molt importants i molt dispers.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Exacte.

El Sr. COMORERA: Així com el Parlament de la República va simultanejar la discussió de l'Estatut i la de la Reforma agrària, dos projectes que no tenen cap semblança absolutament des de la primera a l'última ratlla, de la mateixa manera el Parlament de Catalunya donant una prova de capacitat i de voluntat de treball pot considerar aquests projectes que ha dit el senyor Pi i Sunyer,

el de la Llei electoral i el de la Llei municipal, i pot anar a les sessions nocturnes, a les sessions matinals, i a les de tarda i a les de nit. El que puc assegurar al senyor Pi i Sunyer és que mai trobarà aquesta refractària al compliment d'aquest deure, que si pel bé de Catalunya s'han de treballar aquí setze hores, setze hores aquí estarem. Aquesta distribució del treball com que no depèn de nosaltres perquè sabem que no podem imposar la nostra voluntat als altres, aquesta distribució de treball correspon a la Majoria junt amb la Presidència, de manera que nosaltres estem a les ordres. Aprovar com més aviat millor la Llei agrària i quant més revolucionària millor, cosa que potser no serà així i aprovar la Llei municipal i la Llei electoral.

El Sr. RIERA: De la manera que nosaltres ho entenem, amic Comorera.

El Sr. COMORERA: Tinc la virtut o el defecte de pensar en veu alta; així de vegades parlant de coses que no estan en discussió se m'escapa el propi pensament. Per això aquesta vegada, d'aquesta manera, ja he dit amb el pensament allò que fa referència a la substància i contingut del projecte dels savis tècnics que han fet sobre la reforma agrària. Vull dir que nosaltres estem a les vostres ordres i que no veiem cap classe d'inconvenient, absolutament cap classe d'inconvenient, en què vagin endavant alhora la reforma agrària, el projecte del senyor Casals, i el Projecte municipal i electoral, que això únicament està lligat a la capacitat de treball i a la voluntat de treball del propi Parlament.

Del carnet electoral. Jo ja sabia, senyor Pi i Sunyer, que a la Generalitat ja fa temps que es treballa en aquesta qüestió. Sé que en el Departament de Cèdules ja fa molts mesos que hi ha un funcionari especialitzat en matèria...

El Sr. CONSELLER DELEGAT: No hem referia a això.

El Sr. COMORERA: Es igual. Es potser l'única cosa que hi ha. Fa mesos que hi ha aquest senyor preparant fitxes, ensinistrant gent, perquè quan vingui l'hora d'aplicar aquesta forma d'identificació personal a Catalunya sapiguen la seva obligació. Ara em plau molt, moltíssim, que el senyor Pi i Sunyer per primera vegada al Parlament hagi fet pública aquesta voluntat d'anar al carnet d'identitat personal.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Document d'identitat.

El Sr. COMORERA: Document, és igual. Vol dir doncs que almenys aquesta proposició nostra haurà tingut aquesta conclusió, que el Govern de Catalunya ja prepara aquesta feina, i ens considerariem encara més satisfets si el senyor Carles Pi i Sunyer digués d'una manera categòrica que és voluntat del Govern — voluntat del Govern que sempre és cosa a precari, perquè està sotmesa moltes vegades a modificacions posteriors que ningú pot preveure —, que és voluntat ferma del Govern no realitzar eleccions municipals a Catalunya si no s'ha resolt prèviament aquesta qüestió de la identificació personal per ambdós sexes.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la parula el senyor

Conseller Delegat, molt breument li prego, senyor Pi i Sunyer.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Seré molt breu. Primer que tot voldria aclarir aquell punt que quan parlava el senyor Comorera li he dit que li aclariria sobre la intervenció meua en parlar del procés de la discussió dels diferents Projectes de Llei pendents del Parlament i de l'aclariment de la paraula taponar. Jo he indicat que nosaltres creiem, i en això tinc la seguretat que la Minoria d'Unió Socialista comparteix el nostre punt de vista, que hi havia Projectes de Llei com el de l'atur forçós i els contractes de conreu, d'urgència i realització immediata que podien portar com a conseqüència l'allargament del conjunt, de la finalització i de l'aprovació dels Projectes de Llei municipal i de Llei electoral. Hi ha encara un altre Projecte que m'havia oblidat en la meua primera intervenció, que ha de venir en data no llunyana i és el del Tribunal de Cassació de Catalunya, Projecte de Llei que té una importància extraordinària, perquè és la pedra fonamental, damunt la qual es pot fer el traspàs de serveis de justícia. De manera que és una premissa obligada que exigeix que es discuteixi amb urgència perquè pugui tenir efectivitat el traspàs de serveis de justícia. Això vol dir que hi ha una sèrie de Projectes de Llei que, no és que s'hagin de discutir primer aquest i després l'altre, fins que un no estigui aprovat. No, aquí ja hem donat l'exemple d'estar discutint diversos Projectes de Llei. Ho hem fet ara amb la discussió del Projecte de Llei d'autoritzacions a l'Ajuntament de Barcelona, que hem simultaneïjat amb la discussió de l'Estatut. De manera que la Majoria i el Govern tenen el criteri que no és necessari que un Projecte taponi en aquest cas la disl'Ajuntament de Barcelona, que hem simultaneïjat però és evident que a mesura que posem Projectes de Llei que vénen a interferir-se a la discussió d'altres, el Parlament ve taponant perquè és una quantitat de discussió que s'acumula. I és en aquest sentit que jo demanava que es donés la suficient elasticitat, la suficient flexibilitat, perquè el Govern anés presentant al Parlament aquests Projectes de Llei que ell cregués que eren més urgents i anés assenyalant, segons la seva ponderació de tots els factors que intervenen en les consideracions de Govern, aquells que s'han de discutir més de pressa i aquells que s'han de discutir més a poc a poc, i anar simultaneïjant la discussió dels uns amb els altres, per a fer una obra legislativa eficaç, ràpida i urgent.

Em sembla que queda clara la forma en què jo entenia això. En quant el que demana el senyor Comorera, cenyit al que jo he indicat abans, jo he de dir, amb molt de gust, que és voluntat del Govern, absoluta, declarada i explícita, el que no es celebrin eleccions municipals sense haver resolt el que jo deia abans de la possibilitat de què totes les dones puguin justificar la seva personalitat d'una manera clara i sense que pugui haver diferència entre elles. I quan això deia, no referint-me al carnet d'identitat, als estudis que hi ha precisament al Departament de Finances sobre entenia això. En quant el que demana el senyor Comorera, em referia a una ponència presentada pel Conseller de Governació, senyor Selves, ja referida concretament a aquest cas electoral, i per

això deia que es treïés la paraula carnet perquè potser pugui ésser substituïda l'amplitud d'aquesta paraula per un procediment en estudi, que és el senyor Selves, com a Conseller de Governació, el que l'està estudiant, per a veure de resoldre aquest problema, i, per tant, jo cometria una indelicadesa des del moment que no sóc jo, i no sé exactament en quin grau d'avenç estan aquests estudis, el que acceptés un compromís en el sentit de dir que es farà d'aquesta manera o de l'altra, perquè ha de venir la ponència del Conseller. Ara, en principi, la declaració de què nosaltres ja ens preocupem d'aquest problema i de què el Govern té la decisió de no afrontar les eleccions municipal sense haver-ho deixat resolt, aquesta afirmació explícita i clara no tinc inconvenient en fer-la.

I ara poques paraules més, per a referir-me a aquella indicació de provincianisme de què parlava el senyor Comorera. Jo vull només recordar-li un fet que demostra com no el sentim, aquest provincianisme. Tots els senyors Diputats hauran pogut llegir, no fa molts dies, unes declaracions del President del Consell de Ministres de la República, que en referir-se a les eleccions del dia 23 deia que creia que el Govern de Catalunya, que el Parlament de Catalunya, també decidiria que les eleccions fossin en aquella data, i nosaltres, que quan es tracta d'una cosa de conjunt, quan té aquell caràcter de grandiositat ideològica a què jo em referia abans, no vacilàrem a decidir-nos per aquell sentit, en canvi hem cregut en aquest cas que no era aquest problema d'aquesta vastitud, i ja veu el senyor Comorera que nosaltres hem tingut una lliure decisió econòmica en la forma en què devia ésser.

Finalment, per acabar, jo vull ratificar d'una manera clara, ben clara, com he dit sempre i ho torno a dir avui, que la fixació de les condicions en què s'han de celebrar les eleccions pertany al Parlament, i no al Govern. Al Govern pertany fixar la data, fixar la forma en què vinguin les lleis distintes que s'hagin de presentar en el moment oportú, com tota la Llei municipal o aquella part que ell cregui que s'ha de fer per a poder realitzar aquestes eleccions, però en quant les condicions en què aquestes eleccions s'han de celebrar, jo he de dir, res més que ratificant el que dic sempre que he parlat d'aquest particular, que en parlar de decisions de Govern mai no em referia a fixar les condicions en què s'hagin de fer les eleccions. Sobre la forma de fer-les sempre ha de dir la seva darrera paraula el Parlament, que és el que té la sobirania.

El Sr. PRESIDENT: S'aproba el vot particular?

Diversos DIPUTATS de la Majoria: No, no!

El Sr. PRESIDENT: Resta rebutjat amb els vots a favor de la Minoria d'Unió Socialista. S'aprova el dictamen? (*Assentiment en la Majoria.*) Resta aprovat.

Commemoració de la proclamació de la República

El Sr. PRESIDENT: Doni's compte d'una proposició que ha estat presentada.

El Sr. SECRETARI: «Al Parlament:

Demà, divendres, farà dos anys que a Catalunya, primer, i seguidament, a la resta d'Espanya, va ésser proclamada la República.

Per a contribuir a la commemoració d'aquesta data gloriosa, els Diputats que sotassignen sotmeten a l'aprovació de la Cambra la proposició que segueix :

1. Que la Mesa, juntament amb una Comissió de senyors Diputats, visiti l'honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya, per tal d'oferir-li els seus respectes amb motiu de la diada.

2. Que per l'honorable senyor President del Parlament es trameti a S. E. el senyor President de la República espanyola un telegrama de salutació i felicitació.

3. Les sessions d'aquest Parlament no es reprendran fins el vinent dimecres, dia 19.

Palau del Parlament, 13 d'abril del 1933. — Serra i Hünter, Joan Tauler, J. Casanoves, J. Andre, Farreres i Duran, Battestini, J. Companys i Soler i Bru.»

El Sr. TAULER : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Tauler.

El Sr. TAULER : Senyors Diputats : Aquesta proposició que acaba de llegir-se, és proposició de la Majoria d'aquesta Cambra. Com a signant, el més modest, d'aquesta proposició i en nom de tots els meus companys, em plau poder manifestar que tinc la seguretat de què compta amb la simpatia dels companys de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya. Donada aquesta simpatia, que per manifestació que m'acaba de fer l'amic Comorera, és una mostra de conformitat, podria estalviar-me de pronunciar paraules en defensa d'aquesta proposició, que sé que ningú ha d'impugnar, però la seva mateixa naturalesa i sobretot el seu contingut m'obliguen, complint un deure, a pronunciar unes poques paraules, en forma diria de glossa; glossa modesta per ésser d'aquest Diputat, el més modest de tots els Diputats, però una glossa de paraules que han de reflectir sinceritat i emoció.

Com indica aquesta proposició, dintre de poques hores, el dia de demà, cap a la una de la tarda, dos homes, dos homes amb un gest que uns qualificaren d'audacios i que no és més que un gest nobilíssim, reflexe d'ideals desinteressats i altíssims, varen proclamar, l'un a l'Ajuntament de Barcelona, l'altre enfront, a la Generalitat, la República catalana. I aquests dos homes, avui, al cap de dos anys, l'un ocupa pel vot d'aquesta Cambra, que reflexa la voluntat del poble de Catalunya, la Presidència de la Generalitat, i l'altre ocupa, pel vot unànim de tots nosaltres, la Presidència del nostre Parlament. (*Molt bé, molt bé!*)

Nosaltres formem part del primer Parlament de la Catalunya autònoma, però per a arribar a aquest primer Parlament de la Catalunya autònoma, ha estat precis un Estatut, Estatut que va plebiscitar el poble català i que havia d'anar a les Corts Constituents per a la seva ratificació. Veritat, senyors Diputats, que l'Estatut plebiscitat pel poble de Catalunya no ha estat ratificat en tota la seva integritat, però conté un abast de possibilitats suficients perquè amb la nostra capacitat i amb el nostre treball puguem dintre de poc ar-

ribar a la total realització dels desitjos del poble de Catalunya. (*Molt bé!, molt bé!*)

Però nosaltres no estariem aquí, no hi hauria a Catalunya Parlament propi, perquè no hi hauria hagut Estatut, si abans no hi hagués hagut la República. L'Estatut i el Parlament de Catalunya, l'autonomia que gaudeix avui Catalunya es deu a la República, i essent demà el segon aniversari de la proclamació de la República, aquest Parlament, identificat amb els ideals de República, és el menys que podia sotmetre a solemnnial aprovació la proposició que avui presentem.

Aquesta proposició conté tres extrems. És el primer de què la Mesa, juntament amb una Comissió de senyors Diputats, visiti a l'honorable President de la Generalitat de Catalunya per a oferir-li els seus respectes, respectes que es mereix, ja que l'honorable President de la Generalitat va dedicar tots els seus esforços i tots els seus sacrificis a la consecució d'aquest Estatut, del qual dimana l'autonomia de Catalunya i al qual nosaltres devem la pròpia existència.

Ve un altre extrem: que pel President d'aquest Parlament es dirigeixi un telegrama de salutació i felicitació a un altre home que avui ocupa l'alta magistratura de la República espanyola, i que també féu tots els sacrificis per a substreure's d'aquells contactes amb gent monàrquica i posar-se al front del Comitè revolucionari fins a instaurar la República a tot Espanya.

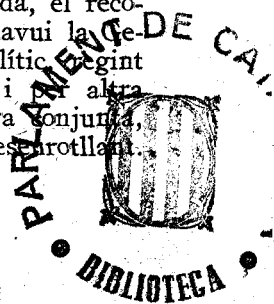
I ja no resta més que un tercer extrem, tercer extrem que s'aparta un poc del caire de la proposició, i del qual he de fer una senzilla explicació. Nosaltres demanen que la pròxima sessió sigui el dimecres i no el dimarts. No fem això perquè el dimarts hàgim de solemnnitzar cap festivitat; ho fem senzillament perquè el dimarts ha d'ésser dia de gran treball per part dels elements del Govern de la Generalitat, a fi que el propor dimecres puguin presentar-se a aquesta Cambra Projectes que espera el poble de Catalunya.

Amb això acabo. Demano a tots els presents que en preguntar el nostre honorable President si s'aprova aquesta proposició tinguem en compte la seva finalitat i l'hi donem la solemnnial aprovació que mereix.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Poquíssimes paraules, per no repetir conceptes ja expressats en la reunió d'aquesta tarda, ara últimament en una forma eloqüentíssima pel nostre company senyor Tauler, abans en assumptes que s'hi referien per mi mateix, i per a dir en nom del Govern, que nosaltres no solament ens adhirim entusiàsticament a aquesta declaració, que creiem que respon a un veritable dictat de justícia. No repetiré jo el que ha indicat el nostre company senyor Tauler, però és evident que aquesta proposició recull els dos caires en què havia d'estar endegada. Per una banda, el reconeixement de l'alta jerarquia que té avui la Generalitat de Catalunya en l'ordre polític regint la vida autònoma del nostre poble, i per l'altra banda, aquell reconeixement de l'obra conjunta, que amb la República estem junts desenvolupant.

De manera que, en nom del Govern, he de manifestar la nostra adhesió a la mateixa.

El Sr. PRESIDENT: El President i la Mesa de la Cambra compliran amb plena satisfacció els extrems de què es parla en la proposició que s'acaba de llegir. Els representants de les diverses Minories tindran la bondat d'indicar a la Mesa quins són aquells companys que hauran de formar part de la Comissió que vagi a saludar a l'honorable senyor President de la Generalitat. S'aprova la proposició? (*Assentiment en tota la Cambra.*) Resta aprovada per unanimitat.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre el problema de l'atur forçós.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió relatiu a l'Estatut Interior de Catalunya.

(*S'aixeca la sessió a les vuit i cinc minuts de la vetlla.*)